

Луцькі підприємці проти нових податків

Проблеми стосунків волинських підприємців та органів самоврядування були обговорені недавно на круглому столі в Луцьку. Приводом став намір Луцької міськради ухвалити рішення „Про порядок залучення коштів інвесторів на розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста”.

Члени УСПП – учасники круглого столу запевнили, що запропонований проект має всі ознаки нового податку, прийняття якого може призвести до конфліктів з представниками бізнесу. Підприємці переконані: якщо певне залучення коштів до місцевого бюджету не передбачене чинним законодавством, органи місцевого самоврядування не мають права його застосовувати. Новий міський податок не сприятиме розвитку малого бізнесу, встановленню довіри між підприємством і владою.

Підприємці вважають, що розвивати інфраструктуру Луцька можна іншим шляхом – через цільове залучення інвестицій.

УСПП нагородив правоохоронців

Під час останнього засідання правління УСПП відбулося незвичайне нагородження: відзнаки Союзу отримали заступник начальника Управління КР УМВС України в Дніпропетровській області Олег Голубовський, підполковник міліції Сергій Зузлев, капітан міліції Артем Сачок. Під керівництвом заступника міністра внутрішніх справ України В.М. Євдокимова дніпропетровські правоохоронці успішно здійснили спецоперацію – врятували життя генерального директора РВ УСПП Миколи Омельченка та задержали злочинців, які йому погрожували.

Деталі операції поки не розголошуються, триває слідство, справу передано в Генеральну прокуратуру. Можна сказати лише одне: проти нашого колеги була спланована злочинна рейдерська атака.

ІНШІ МЕРЕЖІ

Приватна компанія „ІНШІ МЕРЕЖІ” заснована у 1999 році. Вперше в Україні компанія почала доставляти негабаритні та важкі вантажі з місця завантаження до місця розвантаження з реєстрацією усієї необхідної документації та забезпеченням транспортними засобами на всій території України, а також на території країн Західної Європи та СНД.

Компанія, окрім перевезень, надає отримання спеціальних дозволів, організацію супроводів негабаритних вантажів конвойними автомобілями, ДАІ України, міліцією та службою охорони. Компанія зарекомендувала себе як надійний партнер в організації негабаритних перевезень, який може виконувати функції генерального перевізника.

З 2001 року компанія „ІНШІ МЕРЕЖІ” є асоційованим членом Асоціації міжнародних перевізників України, а з 2002 року – членом Асоціації міжнародних експедиторів. За високий рівень наданих послуг компанія як генеральний перевізник негабаритних, важких і небезпечних вантажів визнана лідером транспортної галузі України в 2003-2004 роках в рамках всеукраїнського проекту „Транспорт в Україні”.

Постійне зростання обсягів перевезень і розширення кола клієнтів компанії свідчать про надійність та порядність її як ділового партнера на ринку транспортно-експедиторських послуг. У компанії є необхідна кількість машинної техніки та широкий досвід роботи в цій сфері. Сьогодні „ІНШІ МЕРЕЖІ” – це команда фахівців, які можуть виконати доставку найбільш проблемних вантажів за найоптимальнішим маршрутом і будь-яким видом транспорту.

Нагороду УСПП отримує Сергій Зузлев, підполковник міліції управління КР МВС України в Дніпропетровській області

УСПП
на міжнародній арені

- за 15 років створена мережа закордонних представництв
- укладено 85 угод про співробітництво і партнерство
- щорічно проводиться до 30 зовнішньоекономічних бізнес-форумів

З М І С Т

Стратегія консолідації країни. <i>Анатолій Кінах</i>	2
Україна та Німеччина домовились про реалізацію спільних проектів з підвищення енергоефективності	5
Бізнес захищатиметься самотужки. <i>Інтерв'ю з віце-президентом УСПП Василем Крутовим</i>	6
Фактор економічного розвитку. <i>Олександр Дічик</i>	8
Захистити може тільки УСПП. <i>Валерій Журов</i>	9
Про користь третейських судів. <i>Сергій Федоров</i>	9
Ми виборюємо цивілізований ринок. <i>Валентина Парконова</i>	11
Я – за корпоративну безпеку. <i>Всеволод Гончаров</i>	11
Це набагато дешевше, ніж давати хабара. <i>Юрій Челембій</i>	12
У Верховній Раді зареєстровано законопроект, прийняття якого ускладнить життя рейдерам	13
За бюджет треба боротися. <i>Василь Гуреев</i>	14
Промисловці запропонували 80 поправок до бюджету. <i>Станіслав Довгий</i>	16
Державні підприємства потребують підтримки. <i>Петро Ванат</i>	17
Має працювати й інтелектуальна власність. <i>Микола Омельченко</i>	18
Horizonte – дискусія про Україну	19
Державні закупівлі мають бути прозорими і доступними	20
Школярі більше не гратимуть в азартні ігри	20
Накладення вето главою держави унеможливить загострення корпоративних відносин	21
Впроваджуємо стандарти ISO	21
Альтернативні та відновлювальні джерела енергії	23
Інвестиційний потенціал Закарпаття	24
Ворота в Ізраїль для українського бізнесу відкриті	26
Співпрацюємо з країнами СНД	28
Україна – Фінляндія: розширюємо бізнес-співпрацю	29
У грудні відбудеться фінал національного конкурсу «Підприємець року»	30
Збережемо Софію для нащадків	31
Новини звідусіль	32

Прес-служба УСПП:
м. Київ, вул. Хрещатик, 34, кімн. 321
Тел.: (044) 234-56-99; тел./факс: (044) 279-74-80
E-mail: zhurnalist@uspp.org.ua
merzha@uspp.org.ua

Редактор: Людмила Жук
Дизайн та верстка: Анатолій Ардатеєв
Наклад: 3 500 прим.

Стратегія консолідації країни

Анатолій Кіна,
президент УСПП

На початку жовтня у Верховній Раді відбулися депутатські слухання щодо проекту Стратегії національної безпеки України. Члени Комітету підтримали проект як такий, що відповідає інтересам України, і звернулися до Президента з пропозицією в короткий строк ухвалити Стратегію національної безпеки. Як ідеться в листі, „учасники слухань впевнені в тому, що зазначений документ разом з Воєнною доктриною має стати політико-правовою основою повсякденної діяльності органів державної влади щодо забезпечення національної безпеки, а також для розроблення галузевих стратегій, програм, планів, в яких національні цілі мають бути деталізовані до конкретних завдань“.

Майже одразу після закінчення парламентських виборів мені довелося відповідати на непрості журналістські запитання: що відбуватиметься в країні далі? що необхідно робити? Найважливішим було не допустити перерозподілу власності, вирішити питання безпеки бізнесу, захисту прав власника, інвестора, встановити в економічній сфері рівноправну ринкову конкуренцію.

Відтоді моя особиста позиція не змінилася, засмучує лише втрата часу. Поки політики чубляться, Україна продовжує втрачати позиції на світових ринках та рештки довіри іноземних інвесторів.

Можна навести чимало аналогічних показників, але набагато важливіше визначити причини. Вони – у відсутності чіткої системи комплексного управління, стратегії розвитку держави. Звичайно, для розв'язання складних проблем простих шляхів не буває. Отже, серед численних варіантів треба обирати найефективніший. Власне, він був визначений ще майже рік тому і сконцентрований у проекті Стратегії національної безпеки.

Природно, проект враховував досвід інших країн – США, Польщі, Литви, Німеччини. Над його „архітектурою“ напружено трудилися провідні фахівці системи безпеки, права, зовнішніх стосунків, економіки, енергетики, соціального будівництва, військової сфери тощо. Серед його колективних авторів – Національна академія наук, Національний інститут стратегічних досліджень, центр ім. Розумкова, науково-дослідні установи РНБО, Академія правових наук, представники громадських і неурядових організацій, загалом, сотні і сотні спеціалістів. Навіщо знадобилась така величезна кількість помічників з числа висококласних фахівців, в тому числі і добровільних? Саме тому, що сформульована в законодавстві вимога про затвердження Стратегії національної безпеки відповідає корінним інтересам людей і тому фактично є замовленням усього українського суспільства. Ми напружено шукаємо ідею, що могла б стати національною, об'єднати країну? Так ось вона і є!

І якщо б Стратегію було прийнято своєчасно, то, на моє переконання, держава вже б мала чіткий механізм переходу до парламентсько-президентської республіки та системного впровадження конституційної реформи. Тоді б належним чином і Універсал „спрацював“, і в суспільстві склалася б зовсім інша політична конфігурація.

Стратегією запропонований комплекс дій з удосконалення системи підготовки вищих державних менеджерів, чітке та конкретне розподілення повноважень між органами влади через першочергове прийняття Законів про Президента, Кабінет міністрів, органи місцевого самоврядування. Автори проекту виходили з простого – відсутність такого пакету законів і такої системи заходів створює пряму загрозу національній безпеці, суспільній стабільності, економічному розвитку, ефективності роботи гілок влади в цілому. Як бачимо,

розмірковували вони так не безпідставно. На мій погляд, якби трактування Стратегією проблем забезпечення гідної європейської та євроатлантичної інтеграції України, вступу нашої країни до СОТ були вчасно і адекватно сприйняті суспільством, вони так само мали б шанс стати його консолідуючими чинниками.

На постулаті щодо послідовної миролюбної політики хотілося б зупинитися трохи детальніше. Вперше за десятки років ми дійшли дуже важливого висновку, що у середньостроковій перспективі Україна не вбачає зовнішньої воєнної загрози. Жодну державу Україна не вважає своїм противником. Її політика у цій сфері є відкритою, прозорою, прогнозованою, не конфронтаційною і не спрямованою проти територіальної цілісності та суверенітету інших країн.

Однак реаліями стали інші виклики та загрози, які мають транснаціональний характер, передусім це – активізація діяльності екстремістських і сепаратистських організацій, ескалація міжнародного тероризму з використанням сучасних технологій, наростання тенденцій неконтрольованого розповсюдження зброї масового ураження, незаконного обігу зброї тощо. Отже, як кажуть, порох і надалі доведеться тримати сухим. Такі ж підходи закладені у Стратегію безпеки не лише у воєнній сфері.

Провідною складовою національної безпеки є економічна. Нехтування нею може призвести до катастрофічних наслідків, аж до втрати суверенітету. Саме тому пріоритетним завданням державної політики у науково-технологічній сфері Указом Президента країни визначено розвиток національної інноваційної системи. Зверніть увагу, йдеться про створення цілісної інфраструктури, яка має забезпечити інтеграцію освіти, науково-технологічної сфери та виробництва задля повного задоволення попиту української економіки на високотехнологічну продукцію. А квінтесенцією цієї програми є запуск пілотних проектів «Українська силіконова долина» та «Місто високих технологій». Їх апробація дасть нам відповідь на найважливіший виклик сучасності: чи здатні ми у найближчій перспективі розбудувати країну інновацій і високих технологій? У мене, наприклад, жодних сумнівів немає – здатні.

Але це завдання треба виконувати з огляду на значну енергоємність вітчизняного виробництва, що гальмує динаміку розвитку економіки. Для порівняння: енергоємність вітчизняного ВВП щонайменше в 2-3 рази перевищує європейські показники. І це за умови, що 70% енергоносіїв Україна купує, будучи до того ж цілковито залежною від нестійкої цінової кон'юнктури на світовому ринку. Що це означає?

Те, що, наприклад, незначне підвищення ціни на нафту на світовому ринку відразу ж відібитьесь на кишені кожного українця через підвищення ціни на бензин, і, як наслідок, на транспортні, комунальні послуги, подорожчання продуктової кошика. Тому, впевнений, без комплексу заходів зі зміцнення енергобезпеки, втілення в життя продуманих програм енергозбереження нам не обійтись. Основні напрями енергозбереження визначені Енергетичною стратегією України до 2030 року й закладені у проект Стратегії національної безпеки.

Першочерговими завданнями у продовольчій сфері визначено збільшення внутрішнього виробництва харчових продуктів; рішуче подолання проявів монополізму на аграрному ринку; формування державних резервів продовольства на підприємствах державного матеріального резерву, Аграрного фонду, ДАК „Хліб України“, а також регіональних резервів. Проблеми, які накопичилися в аграрному секторі, вимагають нових підходів та переосмислення шляхів їх подолання, „нової хвилі“ аграрної реформи. Аграрний сектор, переробна, харчова промисловість – це ті сфери, які мають стати „локомотивом“ економіки.

Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами за січень-вересень 2006 року зросло до 4 млрд 060,8 млн дол., у вересні – на 469,2 млн дол. (у січні-вересні 2005 року – 888,2 млн дол.). За останній рік рівень конкурентоспроможності країни знизився. У рейтингах глобального індексу конкурентоспроможності (GCI) Світового Економічного Форуму з 68 Україна опустилася на 78 місце. Традиційно „високе“ місце Україна посідає серед корумпованих і бідних країн.

Тут і далі в статті – вислови А. Кінаха

По суті, Стратегія, що є «дорожньою картою» забезпечення нагальних інтересів країни, могла б стати програмою консолідації суспільства, маніфестом створення парламентської коаліції, оскільки в документі закладений механізм удосконалення керування країною в період переходу до парламентсько-президентської форми правління.

Хочу наголосити, що у проекті Стратегії саме особистість, а не суспільна система і навіть не держава названі головною і пріоритетною цінністю України. Ієрархія цінностей починається з людини і громадянина, навколо яких має бути створене середовище для фізичної, духовної та політичної безпеки, умови для реалізації прав і свобод. В свою чергу, розвинутому суспільству потрібна демократична права держава з ринковою економікою соціального спрямування, яка користується авторитетом у світі через свою послідовну миролюбну політику.

Як відомо, у розвинених країнах до 90% приросту валового продукту забезпечується за рахунок впровадження нових технологій. В той же час структурні зміни, які відбувалися у нас в останнє десятиліття, призвели до серйозного технологічного відставання. Нам не вдалося зробити ривок у залученні інвестицій в українську економіку, знизити енергозатрати на одиницю продукції, яка перевершує середньо-європейську у 3-5 разів, і ми фактично лишаємось енергозалежними від іноземних постачальників.

З огляду на це ми пропонуємо обов'язково передбачити необхідність диверсифікації джерел постачання енергоносіїв, розширення видобування власних ресурсів на території України, зокрема нафти і газу на шельфі Чорного моря, демонополізацію та всебічне сприяння розвитку конкуренції на внутрішньому ринку енергоресурсів, утвердження ринкових засад його функціонування; формування стратегічного державного резерву енергетичних ресурсів.

Не тільки „аграрне”, а й решта положень проекту Стратегії не лише визначають виклики сьогодення, а й передбачають комплекс упереджувальних заходів щодо вірогідних загроз у майбутньому. Власне, відтепер маємо історично короткий термін для створення потужної і гнучкої системи адекватного реагування на будь-яку небезпечну для держави ситуацію.

Особливу увагу приділено посиленню безпеки ведення та захисту бізнесу, адже за цим – довіра іноземних інвесторів, інвестиційна привабливість країни, стабільне економічне поле та наповнення бюджетів. Тим більше, що зараз активізуються спроби привласнити чуже, переділити фінансові потоки та сфери впливу поза законом, брутальні рейдерські напади на бізнес.

Варто відмітити, що питання безпеки бізнесу в Україні нині відпрацьовується разом із потужними громадськими об'єднаннями промисловців і підприємців. У діалозі із реальною економікою ми будемо багатоступеневу систему захисту підприємця, який створює робочі місця, забезпечує розвиток економіки, своєчасно та справно сплачує податки. В рамках цього механізму вже працює робоча узгоджувальна група УСПП та Державної податкової адміністрації України. На її засіданнях ми плануємо розглянути найбільш спірні питання у стосунках між податківцями та платниками податків у досудовому порядку.

Аналізуючи середовище формування національних стратегічних цілей, ми дійшли головного висновку, що сучасні загрози потребують істотного підвищення ефективності державного управління. При цьому в проекті доведено, що виклики життєво важливим національним інтересам змінюються дуже динамічно не лише під впливом зовнішніх, а й внутрішніх чинників.

Так, соціально-політична поляризація суспільства, прояви екстремізму, використання деякими політичними силами демагогії, потенціалу церков (релігійних організацій) для впливу на електоральні симпатії населення спричиняють радикальні настрої, породжують загрози внутрішньополітичній стабільності та розколу української нації. Консолідації суспільства заважають також неузгодженість дій між органами державної влади, зниження її професіоналізму, поширення корупції, хабарництва, зрощення бізнесу і політики на всіх рівнях державного управління.

Отже, Стратегія національної безпеки – це своєрідна настанова для діяльності всієї вертикалі державної влади. Тому, власне, йдеться не про розробку ще одного „гучного” документа. Таких, вибачте, псевдо-концепцій, стратегій та доктрин накопичено кілька тонн, що роками припадають пилом на полицях. Мова йде про пошук шляхів системних, консолідованих дій, спрямованих, без перебільшення, на виживання нації.

Анатолій КІНАХ,

голова комітету Верховної Ради України
з питань національної безпеки та оборони,
президент УСПП

(Стаття друкується зі скороченнями. Повністю опублікована в газеті „Дзеркало тижня” 11 листопада).

Україна та Німеччина домовились про реалізацію спільних проектів з підвищення енергоефективності

Німецький досвід в галузі енергоефективності та енергозбереження може бути успішно застосований в Україні. Такого висновку дійшли фахівці обох країн, домовившись про реалізацію декількох спільних проектів. Впроваджувати їх у життя взялися Національне агентство України з питань забезпечення ефективного використання енергоресурсів, Німецьке енергетичне агентство „Дена” та Український союз промисловців і підприємців, які недавно підписали тристоронню угоду про співпрацю у сфері енергоефективності.

Ідеї проектів запозичені з німецького досвіду. Половина з них стосується централізованого тепlopостачання, ще два проекти – систем транспортування природного газу, по одному – целюлозної промисловості, виробництва струму та біогазу. За словами фахівців, успішне впровадження проектів дасть можливість суттєво послабити залежність України від імпорту енергоносіїв із-за кордону. Нині сторони зайняті відпрацюванням техніко-економічного обґрунтування енергозберігаючих програм.

В Німеччині, наприклад, стратегія енергоефективності передбачає щонайактивнішу діяльність за трьома основними напрямками: струм, споруди і транспорт. Безпосередньо в будівництві посилюються законодавчі мінімальні вимоги до споживання кінцевої енергії спорудами, вводяться енергетичні паспорти, що містять показники потреби енергії, підвищується рівень кваліфікації архітекторів, інженерів та будівельників. У транспорті застосовується так званий екологічний податок, що стимулює технічне покращення транспортних засобів задля зменшення ними викидів у повітря, паралельно практикуються тренінги для водіїв з питань економного застосування пального. Щодо струму, то тут впроваджується обов'язкове маркування електротоварів, орієнтоване на мотивацію кінцевих споживачів купувати щоби́льш енергоефективні прилади та обладнання. Найбільшій ефективності таких заходів вдається досягти завдяки співпраці з провідними мегамаркетами країни, менеджери яких безпосередньо консультують покупців щодо зазначених товарів.

Кожен етап реалізації стратегії енергоефективності супроводжується потужною інформаційною підтримкою через мережу Інтернет, телефони „гарячих ліній”, друковані ЗМІ, телебачення і радіо, що забезпечує широке і вчасне інформування громадськості.

Подібні напрацювання, на переконання вітчизняних і зарубіжних експертів у галузі енергоефективності, є прийнятними для застосування в Україні. Окремі елементи з них уже ввійшли до проектів, які будуть реалізовані в Україні з ініціативи Українського союзу промисловців і підприємців, Національного агентства з питань енергоефективності та Німецького агентства „Дена”.

Під час підписання угоди

За прогнозами фахівців, такий підхід дасть змогу вже до 2010 року зменшити споживання кінцевої енергії у ФРН приблизно на 11%, первинної – приблизно на 22% у порівнянні з 2003 роком. Заощаджені ж фінанси планують використати для розроблення нових технологій та створення додаткових робочих місць.

Бізнес захищатиметься самотужки

Інтерв'ю з віце-президентом УСПП Василем Крутовим

Василь Крутов,
віце-президент УСПП, голова правління
громадської організації "Міжнародна
антитерористична єдність"

Шановний Василю Васильовичу, сьогодні рейдерство, мабуть, не оминуло жодну країну світу. За кордоном йому активно протидіють недержавні охоронні структури та системи безпеки бізнесу, які за кількісними та якісними показниками перевершують аналогічні державні формування, чи це, справді, так?

Дійсно, у європейських країнах таке співвідношення складає приблизно два-три до одного, а у США – різниця у шість-вісім разів. У нас такої статистики ніхто не веде. Хіба що Міністерство юстиції, але офіційні дані, на мою думку, не відображають справжню картину дійсності.

Статистика щодо фактів рейдерства теж неточна. Цього року, за нашою інформацією, сталося від 2000 до 2500 випадків рейдерства. Це інформація з відкритих джерел, у першу чергу – зі ЗМІ, заяв, звернень до УСПП. Зауважу, що рейдери діють усюди, де виникає економічний інтерес до відповідної власності.

Отже, життя вимагає розв'язувати проблеми захисту бізнесу самотужки? УСПП уже має досвід у цій справі, але системі, яка, без перебільшення, набула міжнародних масштабів, має протистояти також досить потужна система.

На жаль, за роки незалежності країні так і не вдалося створити ефективну систему безпеки бізнесу, що відповідає міжнародним стандартам та задовольняє потреби кожного суб'єкта господарювання. До того ж мало хто з підприємців замислюється нині над питаннями необхідності запровадження європейських стандартів безпеки ІСО у зв'язку з активним входженням України на ринки ЄС.

На засіданні правління УСПП йшлося про реалізацію вже ухваленої концепції корпоративного захисту членів Союзу. В чому полягає її суть?

Вона стала логічним продовженням зусиль президента УСПП Анатолія Кінаха щодо вдосконалення роботи Союзу після започаткування громадського проекту формування недержавної системи безпеки підприємництва і створення Української національної служби економічної безпеки та захисту інвестицій, на якій базуватиметься потужний механізм системи корпоративної безпеки під керівництвом Ради безпеки на чолі з президентом УСПП. Система складатиметься із чотирьох ступенів, кожний з яких буде спроможним вирішувати питання відповідно до їх складності, починаючи з підприємства, регіону і аж до загальнодержавного рівня. Концепція фактично має стати наріжним каменем централізованої системи недержавної безпеки підприємництва в Україні. На підставі її положень визначатиметься політика розбудови потужних інституцій захисту прав підприємців, інвесторів та споживачів, і безпека врешті-решт розглядатиметься як засіб, основа успішної діяльності й сталого розвитку суб'єкта господарювання, а значить – і держави.

Незалежно від соціально-політичної ситуації в країні?

Вважаю, що саме так, бо механізми реалізації концепції передбачають систему громадських експертних рад та комісій при РНБО, Секретаріаті Президента, Кабінеті Міністрів, МВС, СБУ, ДПА,

Державної прикордонної служби, Державної митної служби, при обласних держадміністраціях, управліннях правоохоронних та контролюючих органах. Таким чином створюється вертикаль захисту суб'єктів господарювання від потенційних зовнішніх та внутрішніх загроз, що природно вписується у Стратегію національної безпеки, більш того – стає її невід'ємною складовою, але не державною, а громадською, тобто йдеться одночасно про розбудову потужних осередків громадянського суспільства в Україні, отже, і нової архітектури взаємин у форматі державних органів влади та підприємців.

Теоретично система корпоративного захисту бізнесу виглядає привабливо, але, зрештою, кадри вирішують все. Звідки набереться їх достатня кількість, адже УСПП – це понад 38 тисяч членів?

Саме тому вже на даному етапі цілком логічно ставити питання підготовки фахівців. Відповідно до концептуальних засад, планується створити спочатку інститут соціальної безпеки, а згодом, на його основі, академію національної безпеки. Зазначу, що у такому разі і проблем з працевлаштуванням спеціалістів не буде. А ще додаю: на останньому засіданні правління постанову про реалізацію концепції корпоративної безпеки членів УСПП було ухвалено одностайно.

Певно, що реалізація такого масштабного проекту потребує і чималих коштів...

Так, кошти, звичайно, потрібні. Однак якщо зважити на те, що нині фінансові затрати підприємств та компаній на охорону, юридичні послуги, різні судові справи тощо складають щороку до 10% від прибутку, а то й більше, та напевно зростатимуть і надалі, то у порівнянні з цими незапланованими витратами необхідні нам суми просто мізерні. А бізнесмени вміють добре рахувати.

Вибачте, однак до повного втілення концепції у життя ще далеко, а ось, наприклад, вже сьогодні приходять до вас підприємці і кажуть: мене атакують рейдери, допоможіть! Що робитимете?

Звісно, будемо захищати бідолагу. Досвід є, бо ж, відомо, відстояли низку крупних і середніх підприємств від незаконних зазіхань рейдерських угруповань. Однак, насамперед, має діяти система упереджених кроків такого гатунку "діяльності". Конче потрібен закон про комерційну таємницю, особливо зараз – напередодні вступу до СОТ, де діють міжнародні стандарти системи захисту бізнесу. Власне, відповідну законодавчу базу ще треба створювати. Велику надію покладаємо на народних депутатів від ПППУ. Широке обговорення концепції корпоративного захисту бізнесу ще триває. Супротивників ідеї немає, зауважень, пропозицій достатньо, аби найближчим часом вперше в історії незалежної України остаточно завершити розробку цього вкрай важливого для держави документа, найбільш актуальні положення якого вже втілюються у життя. Втім, надійним захисником промисловців і підприємців України, як і донедавна, виступає УСПП.

Валерій ПАНОВ

«Розроблення Концепції корпоративної безпеки членів УСПП свідчить про розвиток демократичних перетворень у нашій державі, активізацію суспільних процесів у житті України. Вона є уніфікованою і забезпечує рівні умови для розвитку підприємств і підприємницької діяльності незалежно від форм власності та розміру підприємства, яке є членом системи корпоративної безпеки».

Анатолій Кінах, президент УСПП

Правову основу системи корпоративної безпеки членів УСПП становлять: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Закони України "Про основи національної безпеки України", "Про адвокатуру", "Про банки і банківську діяльність", "Про державну таємницю", "Про засоби масової інформації", "Про захист інформації в автоматизованих системах", "Про інформацію", "Про Раду національної безпеки і оборони України", "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", "Про господарські товариства", "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", інші нормативно-правові акти.

3 виступів на засіданні Правління УСПП 27 жовтня

Фактор економічного розвитку

Олександр ДІЧИК,

голова комісії УСПП з питань економічної безпеки

Изначально очень важно определить значение корпоративной безопасности, образно говоря, в системе координат, где одной осью является значимость и необходимость этой структуры для членов УСПП и бизнеса в целом, а другой – интересы государства и национальная безопасность. И если представить себе подобную систему, то, как минимум, с десятков точек пересечения видны сразу, именно в этих пунктах полностью совпадают интересы бизнеса и государства. Рассмотрим главные из них.

Прежде всего, через реализацию концепции создается принципиально новый формат взаимоотношений центра и регионов, в котором обе стороны становятся равноправными партнерами, и при этом центр заинтересован в развитии каждого предприятия. Практически мы формируем новую философию безопасности, рассматривая ее как важную составляющую успешного развития, тем самым способствуем выходу предприятия на внешние рынки, создаем благоприятные условия для получения инвестиций.

Формируется также и новая архитектура отношений между органами власти и предпринимателями, так как безопасность в широком смысле слова – это общая проблема как для государства, так и для бизнеса. Следовательно, нужно объединять усилия. И если развивать эту идею дальше, то невольно напрашивается вывод, что реализация концепции во многом будет способствовать созданию подлинно гражданского общества, в котором главной идеей является идея объединительная.

Надеюсь, все хорошо понимают, насколько это важно сейчас для Украины. А такое явление, как рейдерство, играет совершенно противоположную, разрушительную роль. Но поскольку наше законодательство еще далеко от того, чтобы не только предотвращать фактически незаконные акции, но и упреждать их, то одной из форм оперативного противодействия могут стать третейские суды, возможности которых используются крайне мало, если вообще используются. А надо бы, пока УСПП выстраивает комплексную систему корпоративной безопасности.

Исходя из вначале предложенной системы координат, можно вывести главную формулу концепции корпоративной безопасности: «Бизнес + государство = национальная безопасность». Но чтобы реализовать эту формулу в полном объеме, нужно прежде всего изменить менталитет наших предпринимателей, для которых пока безопасность бизнеса сводится всего-навсего к защите своих предприятий. Таким образом, концепция нуждается в широкой популяризации в среде отечественного предпринимательства, что, кстати, может привлечь в УСПП и новых членов.

А что касается наших чиновников, то создается впечатление, что они не совсем понимают, насколько взаимозависимы интересы государства и безопасность бизнеса. Хотя во всем мире защита отечественного предпринимательства – один из важнейших факторов социально-экономического развития страны. У нас – наоборот!

Захистити може тільки УСПП

Валерій ЖУРОВ,

заступник начальника Херсонського морського порту

В этом году исполняется 225 лет Херсонскому морскому торговому порту. Казалось бы, столь славный юбилей и отпраздновать следует соответственно. Увы, праздник может получиться со слезами на глазах, так как этот год может стать последним в истории порта. Вот заявление трудового коллектива, очень встревоженной ситуацией, сложившейся на нашем предприятии и вокруг него.

Прежним руководством порта по согласованию с Министерством транспорта и связи в конце июля был заключен договор о совместной деятельности между нашим государственным предприятием, частным предприятием «Херсонский морской терминал» и австрийской компанией. Странная какая-то совместная деятельность получается, о чем и сделала вывод комиссия контрольно-ревизионного управления Минтранса. Фактически все имущество порта должно быть передано иностранной фирме, а наша прибыль составляет всего 40 %. К слову, та же комиссия установила, что принадлежащие порту теплоходы передаются австрийцам по заниженным фрахтовым ставкам.

Херсонская гособладминистрация договор не зарегистрировала, вернула без комментариев, зато зарегистрировала Киевская горадминистрация. Минтранс обратился в Генпрокуратуру с иском о расторжении договора, ответа пока нет. Первичная профсоюзная организация порта тоже подала исковое заявление в Хозяйственный суд Херсонской области о признании договора недействительным, так как он был подписан без согласия трудового коллектива, с нарушением отраслевого положения.

Сегодня идет массированное давление на предприятие с использованием судебной системы, других средств воздействия. Ради чего? Если по большому счету, то ради нанесения существенного ущерба нашему государству. Это ли не типичный пример действия международного рейдерства?

Кто сейчас может нам реально помочь? Только УСПП, который уже защитил ряд предприятий, в том числе и крупных. О защите просит и весь коллектив порта, который к тому же является коллективным членом Союза. Пока не поздно, а то произойдет то же, что с комбайновым заводом, консервными комбинатами, то есть – полный крах. Схема подобных действий одинакова и уже апробирована в Украине.

Неужели нашим властью предрешающим до сих пор не понято, насколько методично и целенаправленно разрушается экономика страны? И что особенно обидно – в первую очередь усилиями наших же сограждан. Видимо, не за просто так. Это вопрос к соответствующим правоохранительным структурам. А кто на своем печальном опыте убедился в силе и агрессивности рейдерских атак, тот не сомневается: сейчас без надежной системы защиты отечественному предпринимателю просто не выжить.

Про користь третейських судів

Сергій ФЕДОРОВ,

експерт комісії УСПП з питань економічної безпеки

К сожалению, сегодня не только многие руководители предприятий, но даже не все юристы представляют себе, каково место третейских судов в системе украинского судопроизводства и какую роль они могут сыграть в корпоративной защите предпринимательства. Поэтому здесь, видимо, будет уместным сравнение частного нотариата с государственным. Примерно так же третейские суды соотносятся с судами общей юрисдикции, хозяйственными судами, то есть они могут

Серед основних зовнішніх загроз – нестабільна політична, соціально-економічна обстановка, загострення криміногенної ситуації, недостатня розвиненість ринкової інфраструктури, недобросовісна конкуренція, неправомірні дії комерційних і кредитних організацій, істотні порушення договірних відносин з партнерами, неправомірні дії державних правоохоронних, податкових, митних та інших контролюючих органів, корупція в органах державного та місцевого управління.

Основними внутрішніми загрозами з боку керівництва й співробітників підприємства є несанкціонований доступ до інформації, яка становить комерційну таємницю, порушення режиму безпеки, встановленого порядку фінансової звітності, відтік кваліфікованих кадрів, недостатня патентна захищеність. Загрози можуть спричинити й акціонери та власники підприємства, якщо вони порушують процедури зміни вищих органів управління на зборах акціонерів, дозволяють неправомірні дії з виведення певних осіб зі складу співвласників підприємств.

- **Завданнями системи безпеки є:**
  - своєчасне виявлення й усунення загроз безпеці підприємств; причин і умов, що сприяють нанесенню фінансового й матеріального збитку, порушенню їх нормального функціонування й розвитку;
  - створення механізму та умов оперативного реагування на загрозу безпеці, формування системи комплексного забезпечення безпеки суб'єктів господарювання, що входять до УСПП;
  - ефективне усунення загроз персоналу й посягань на ресурси підприємств;
  - сприяння якнайшвидшому прийняттю законів та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність суб'єктів безпеки підприємництва;
  - створення ефективних механізмів взаємодії державних структур з суб'єктами господарювання в питаннях безпеки;
  - створення системи підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації персоналу суб'єктів безпеки підприємництва;
  - створення єдиної інформаційної бази даних про стан загрози для суб'єктів корпоративної системи безпеки членів УСПП.
- («Концепція корпоративної безпеки», зі скороченнями)

■ **Система корпоративної безпеки захищає:**

- всі види бізнесу членів системи корпоративної безпеки УСПП, що відповідають вимогам і нормам законодавства;
- персонал суб'єктів господарювання;
- фінансові ресурси, матеріальні цінності, технології;
- інформаційні ресурси (зокрема, інформацію у вигляді документів та інших носіїв з обмеженим доступом).

Виступи тут і далі подаються мовою оригіналу

-
-
- **Третейські суди мають певні переваги:**
- можливість вибору сторонами арбітра;
- можливість виконання рішення суду на території іншої держави, що є важливим для учасників зовнішньоекономічних стосунків;
- конфіденційність третейського слухання і можливість мирного врегулювання спорів.

Сьогодні третейський розгляд є найбільш ефективним засобом вирішення спору між підприємцями. Передумовою для звернення в третейський суд є наявність третейської угоди між сторонами. Рішення третейського суду за юридичною силою прівіюються до рішення державних судів і є обов'язковими для сторін. Якщо сторона, що програла, ухиляється від виконання, його здійснює Державна виконавча служба.

■

■

В Україні в 2004 році прийнятий Закон «Про третейські суди». Переважно третейські суди розглядають спори між суб'єктами приватного права, які виявили бажання розглянути справу в недержавній інстанції. Фізичні особи також можуть звернутися в третейський суд, якщо укладуть між собою відповідну угоду. Не можуть розглядатися справи з так званим публічним елементом, коли однією зі сторін виступає орган державної влади, державне підприємство, справи про поставки продукції для державних потреб, податкові справи тощо.

рассматривать споры по любым имущественным вопросам, выносить законные и окончательные решения. Возможно даже принудительное исполнение таких решений.

Остановлюсь коротко только на нескольких моментах, где члены УСПП смогут применить действие третейских судов для защиты бизнеса.

Вначале о самом наболевшем – защите от рейдерства. Если в устав предприятия будет внесена поправка, что все споры между акционерами предприятия рассматриваются третейскими судами, тогда законные собственники могут обойтись без помощи судов общей юрисдикции. Сейчас УСПП составляет реестр недобросовестных судов, и все мы знаем, как там вершится «правосудие» и чем обычно заканчиваются такие дела.

Теперь поговорим о наших должниках. Предположим: согласно договору товар передали заказчику, а платежа нет. Что мы делаем? Обращаемся в суд. И ждем принятия первого решения месяца четыре, а потом еще по второй инстанции – месяца два. Ну, и так далее. Да плюс судебные затраты. Поэтому наши предприниматели предпочитают не обращаться в суды общей юрисдикции.

Ситуацию вполне можно изменить, если в договорах предприятия по отпуску продукции будет арбитражная оговорка о том, что споры могут рассматриваться в третейском суде. И как только истек срок платежа – тут же подавать иск в третейский суд, где в течение 10 дней назначается заседание, а на протяжении пяти дней выносится решение, которое является окончательным.

Однако допустим, должник все равно не выполняет свои обязательства. Тогда решение третейского суда подается в обычный суд. Для того, чтобы получить приказ на принудительное исполнение, требуется до 15 дней. После чего в действие вступает исполнительная служба. Таким образом, процедура по возврату долгов займет максимум месяц. Чувствуете разницу?

Не менее важен и вопрос оптимизации налогообложения. Типичная ситуация – продукция отпускается с отсрочкой платежа, тем самым предприятие как бы увеличивает свой валовой доход на сумму отпущенного товара, а заказчик с оплатой не спешит. И так, товара уже нет, а денег нет еще, и когда поступят – неизвестно. Однако предприятие обязано уплатить налог на прибыль уже с якобы полученной суммы. И платят. Вместо того, чтобы законно отнести эту сумму на валовые расходы. Оказывается, это вполне возможно, если использовать механизм третейского суда.

Еще один актуальный момент – работа с недвижимостью, прежде всего в нестандартных ситуациях. Скажем, предприятие строит новый завод за свои деньги, и вдруг выясняется, что средств не хватает.

Банк кредит не дает, так как у предприятия есть только акты на земельный участок да на закупку стройматериалов, а вот документов на право собственности нет. Что делать? Сотворить еще один «недострой», куда были вложены немалые средства? Зачем, если есть третейский суд?

За предприятием признается право на его же «недострой», его банк уже может взять в залог, после чего выдать кредит на соответствующую сумму. Проблема решается быстро и с наименьшими потерями. И перечень преимуществ, которые в состоянии обеспечить третейские суды, можно продолжить еще, но вывод, надеюсь, ясен – такой действенный инструмент в системе корпоративной безопасности УСПП просто необходим. Польза его очевидна, и суды уже создаются, в том числе в регионах, как этого и требует недавно принятая концепция корпоративной безопасности.

Ми виборюємо цивілізований ринок

Валентина ПАРКОНОВА,

заступник голови правління ВАТ «Закарпатінтерпол»

По-разному можно относиться к концепции корпоративной защиты бизнеса. Много в ней положительного, есть немало и так называемых «зацепок». Но главное – она очень нужна. Взять для примера Карпатский центр ассоциации европейских транспортников Украины. Почти 10 лет мы ведем борьбу за цивилизованный рынок транспортных услуг на западных границах страны. В Закарпатской области имеется достаточно мощно развитая приграничная инфраструктура, прекрасно функционирующая еще до недавних времен. А сейчас ситуация изменилась не к лучшему.

Начиная с 1995 года, в нарушение соглашений СНГ, «Укрзалізниця» ввела в практику массовую подачу вагонов нашей колеи на территорию Венгрии и Словакии. Зачем? Да под загрузку, как будто мы сами не в состоянии это делать! Итог такой, с позволения сказать, «мудрой» экономической политики, печален. Во-первых, потеряно до 90% рынка. 30%, правда, удалось вернуть, но ежегодные убытки Украины, тем не менее, составляют порядка 21 млн. гривен, а госбюджет не получает ежегодно около четырех миллионов. Это – во-вторых.

Зато соседи наши процветают. Они отстроили мощнейшие терминалы, и что-то там загружают в наши же вагоны. А что именно – неведомо, так как вагоны пломбируются на той стороне. Нельзя провести качественно ни таможенный, ни санитарный, ни экологический осмотры. В каком состоянии техника – тоже большой вопрос. Но еще больший: какой все-таки груз проходит через территорию Украины? И по какому праву?

В-третьих, потеряно до 1000 рабочих мест, столь необходимых Закарпатьяю.

Все наши обращения по поводу разрушительных для процветающего когда-то региона действий в лучшем случае оставались без ответа, чаще возвращались бумерангом и били нас разного рода ограничениями, притеснениями и т.п. Вот тогда мы и объединились в ассоциацию. Увы, наших сил явно недостаточно, здесь нужна мощь и поддержка УСПП.

Я – за корпоративну безпеку

Всеволод ГОНЧАРОВ,

генеральний директор фірми «Карбон» (Донецька область)

Я – за корпоративную безопасность. Почему? Сошлюсь на собственный опыт.

Я добываю уголь из заброшенных шахт. За 10 лет добыл 1,5 млн. тонн, заплатил более 60 млн. гривен налогов, создал около 2200 рабочих мест, но политика государства, эти наши несуразные законы не дают работать нормально. Привожу только один пример.

В 2000 году выиграл суд по шахте «Комсомольская», но вот уже в течение шести лет не могу получить причитающиеся мне 1,5 млн. гривен. Мы обращались во все инстанции, а в Генеральную прокуратуру – чуть ли не ежемесячно. Столь же регулярно получаем и отказы. И если не можем законно вернуть свои же деньги, то, естественно, ищем различные «обходные» пути. Поэтому я считаю, что крайне необходима структура, которая бы помогла нам законно решать наши проблемы.

Ведь есть столько шахт, которые, казалось бы, утеряны навечно, а реально могли бы дать стране еще немало угля. Но где гарантия, что как только пойдет прибыль – шахту не отберут? Такой государственной гарантии не существует! Значит, надо создавать ее самим.

■

■

Порядок вступу до системи корпоративної безпеки УСПП. Система починає працювати з моменту затвердження Концепції на розширеному засіданні правління УСПП. Кожен керівник підприємства добровільно приймає рішення приєднання (чи не приєднання) до системи. У разі приєднання керівник подає заяву до департаменту, заповнююче анкети члена системи корпоративної безпеки УСПП, підписує договір на інформаційне забезпечення. Питання про затвердження прийому в члени системи корпоративної безпеки вноситься на Раду УСПП.

Це набагато дешевше, ніж давати хабара

Юрій ЧЕЛЕМБІЙ,

виконавчий директор Полтавського регіонального відділення УСПП, голова комісії УСПП з питань захисту конкуренції і антимонопольного законодавства

Юрій Челембій,
виконавчий директор Полтавського
регіонального відділення УСПП,
голова комісії УСПП з питань захисту
конкуренції та антимонопольного
законодавства

Еще в июне на заседании нашей комиссии мы рассматривали проект концепции корпоративной безопасности, ключевые положения которой я, безусловно, поддерживаю. Вместе с тем развитие событий требует более оперативных и эффективных действий со стороны УСПП как мощного механизма защиты интересов его членов. А пока ситуация, с моей точки зрения, весьма похожа на боксерский поединок начинающего легковеса с чемпионом – «тяжем», где в роли третьеразрядника выступает наш Союз, а роль чемпиона с успехом играет система органов государственной власти, при попустительстве которой, а то и при непосредственном участии, совершаются антизаконные деяния в отношении промышленников и предпринимателей. Прежде всего – судов, прокуратуры, милиции. И в очередной раз задаюсь извечным вопросом: что делать дальше?

По решению Конституционного суда из закона о Высшем совете юстиции исключены положения, согласно которым народные депутаты и уполномоченный Верховной Рады по правам человека могли выразить недоверие тому или иному суду. Положения, мол, неконституционные. Что ж, вынуждены согласиться, как, увы, и с тем, что таким образом уничтожен один из весомых инструментов привлечения к ответственности судей за неправомерные действия. Полагаю, УСПП необходимо инициировать повторное рассмотрение этого вопроса, ведь именно судебные решения, в первую очередь – на районном уровне, становятся отправной точкой последующих незаконных действий по захвату предприятий, то есть рейдерства. Добавлю: при полном попустительстве Верховного Суда, президиумом которого еще в 2004 году принято решение о неправомерности решений районных судов по искам миноритарных акционеров и запрете собраний по вопросам изменений в составе руководства предприятий. И так, главную задачу сегодня вижу в том, чтобы заставить власть исполнять в полной мере свои обязанности.

Неплохо было бы создать при УСПП экспертную группу из высококвалифицированных юристов и поручить им проанализировать все противозаконные решения судов разных инстанций, подготовив таким образом серьезную аргументацию для депутатских запросов, обращений в соответствующие государственные органы. Мы, имея в Верховной Раде свою депутатскую группу, очень скромно используем ее возможности в решении насущных проблем не только УСПП, но и отечественного бизнеса в целом. Кстати, та же группа экспертов могла бы оказать существенную помощь и комиссиям нашего Союза, деятельность которых требует дальнейшей активизации.

Безусловно, реализация концепции тоже потребует определенного финансирования. Думаю, этот непростой вопрос должен быть детально продуман. Замечу, в любом случае это обойдется намного дешевле, чем давать взятки судьям, что, кстати, является криминальным деянием, да оплачивать адвокатские услуги. Желающие иметь надежную защиту могут сами подсчитать все затраты.

У Верховній Раді зареєстровано законопроект, прийняття якого ускладнить життя рейдерам

У Верховній Раді зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розмежування переліку справ, підвідомчих господарським судам та загальним судам)», прийняття якого унеможливить умисне затягування судового процесу та копіювання судових рішень.

Як пояснив один із його авторів, віце-президент УСПП, народний депутат **Микола Оніщук**, законопроект спрямований на усунення недоліків законодавства України щодо визначення підсудності справ з метою унеможливити копіювання судових рішень, умисного затягування процесу судочинства. «Здійснення передбачених заходів суттєво ускладнить життя тим, хто зазіхає на чужу власність та використовує правові прогалини для порушення закону», – прокоментував він.

Як поінформував депутат, у судовій практиці мають місце непоодинокі випадки, коли позови фізичних осіб (власників акцій) в корпоративних конфліктах використовуються з метою отримання судового рішення, яке в подальшому спрямовується на зупинення розгляду господарського спору іншим судом. Часто справи розглядаються не за місцем знаходження підприємства або компанії, а за місцем проживання акціонера, що має наслідком непоодинокі випадки одночасного вирішення спорів у різних судах майже по всій Україні за тим же предметом розгляду. При такому вирішенні спорів унеможливується виконання судових рішень, оскільки кожне наступне вирішення спорів затягується на роки, що жодним чином не сприяє веденню нормальної господарської діяльності її учасниками, і в той же час відкриває шлях економічним злочинцям.

Підготовці законопроекту передувала ретельна та кропітка робота УСПП з вивчення корпоративних конфліктів та практиці захисту законних власників. Передбачені норми сприятимуть врегулюванню спорів, що виникають при укладанні, зміні, розірванні і виконанні господарських договорів. Це стосується і спорів, що виникають у процесі приватизації, спорів про визнання недійсними актів з підстав, зазначених у законодавстві. Прийняття нового закону допоможе уникнути спорів про встановлення цін на продукцію або товари, а також тарифів на послуги у тому випадку, коли ці ціни і тарифи, відповідно до законодавства, не можуть бути встановлені за угодою сторін.

Згідно з законопроектом, справи у спорах між юридичними особами, які є учасниками товариства, розглядаються господарським судом за місцезнаходженням товариства згідно з відомостями Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. А спори, що виникають у процесі приватизації, вирішуються господарськими судами у порядку позовного провадження, встановленому Господарським процесуальним кодексом України.

Микола Оніщук,
народний депутат України

Російські експерти вважають, що не останню роль в активізації рейдерства відіграє існування значної кількості відкритих акціонерних товариств. В Росії їх більше 157 тисяч, з яких лише одна тисяча (!!!) є більш-менш прозорими. Порівняємо, в Німеччині працює всього 900 ВАТів. У зв'язку з цим комітет з власності Держдуми підготував низку пропозицій з розвитку корпоративного права.

Деякі консультанти переконані, що з рейдерів навмисно роблять страхопуда для бізнесу. Незважаючи на величезний громадський резонанс і несприйняття рейдерства в середовищі цивілізованої ділової спільноти, рейдерство ніхто не забороняє. Справа в тім, що в пострадянському законодавстві є безліч «білих плям», і будь-яка фірма може ними скористатися заради своїх цілей. Ефективна боротьба з різноманітними проявами рейдерства, в тому числі «чорними загарбаннями», полягає насамперед у вдосконаленні законодавства.

3 виступів на засіданні Правління УСПП 27 жовтня

За бюджет треба боротися

Василь Гуреєв, народний депутат України

Я волів би розпочати аналіз проблем бюджету 2007-го року з питань, які передують формуванню державної бюджетної політики – розроблення плану економічного і соціального розвитку, прогнозу економіко-соціального розвитку на 2007-ий рік. Це є підґрунтям для формування доходної частини бюджету. І якщо в цьому прогнозі не визначені пріоритети, то такий документ не може бути засадничим для формування доходної частини.

Наведу всього один приклад. Ми кажемо, що ціни на газ зростуть, починаючи з першого січня 2007-го року. В проекті прогнозу економіко-соціального розвитку цей фактор не відображений. Вважаю, що економічні структури, передусім Міністерство економіки, повинно подавати декілька варіантів прогнозу економіко-соціального розвитку: перший – оптимістичний варіант, виходячи з оптимальних цін, які нас влаштовували б і над якими держава працює на переговорах з Туркменістаном і Російською Федерацією, другий – песимістичний на випадок, якщо нам не вдасться досягти прийняттого консенсусу для нашої промисловості і аграрного комплексу. Чому я звертаю увагу на цей важливий фактор? Тому що основними споживачами газу є галузі, які формують торговельний баланс нашої країни. А торговельний – це основа платіжного балансу країни. Якщо ми будемо мати від'ємне сальдо торговельного і платіжного балансу, то це призведе до втрати державності. Таким чином сьогодні, на мій погляд, треба пропонувати уряду скласти прогнози, узгоджені з отриманими новими цінами на газ і енергоносії.

Коли ми розглядаємо доходну частину бюджету, ми повинні знати, за рахунок чого вона формується. Відповідь очевидна: за рахунок промисловості та аграрного комплексу. Інших варіантів немає. Всі інші надходження – це збільшення фіскального тиску на тих, хто виробляє продукт. На жаль, насправді відбувається саме так. Упродовж декількох бюджетних років нам не вдається відстояти позиції, які були скасовані бюджетом з порушенням законодавства. Ми з вами знаємо, що бюджет не може корегувати інші законодавчі акти. Були вихолощені норми про підтримку авіабудування, суднобудування, сільгоспмашинобудування, виробництва бронетанкової техніки, автомобілебудування. Ці проблеми повинні розуміти в уряді. Якщо вказані галузі не будуть забезпечувати позитивного приросту кожного року, бюджетний процес перетвориться на пресинг та відвертий тиск на законослухняних промисловців.

На жаль, зараз в проекті бюджету 2007-го року вочевидь саме такі тенденції. Низка норм має фіскальну спрямованість. Передбачено обмеження права на відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій на бартерних засадах, запровадження подання платниками ПДВ у електронному вигляді, розшифровки податкового кредиту та податкових зобов'язань щодо контрагента. До того ж пропонується відновити дію так званих звичайних цін, а ми знаємо, що це – спричинить упереджений підхід при прийнятті рішення.

Проектом також передбачено обмеження права платника податку на додану вартість щодо видачі податкового векселя з ПДВ лише товарами виробничого призначення. А що робити іншим галузям? При цьому перелік таких товарів визначається Кабінетом міністрів України, тобто запропонований ручний режим видання податкових векселів, що обов'язково обмежить коло суб'єктів господарювання.

До чого це призводить, ми знаємо. Це заборгованість по ПДВ, яка знову починає зростати. Нещодавно я мав зустріч з керівниками підприємств, і мені знов розповідають, що від них вимагають до 20% на нібито подарунки або спонсорську діяльність і мотивують тим, що при здійсненні експортних операцій необхідно повернути заборгованість держави податку на додану вартість.

Одним із суттєвих недоліків проекту бюджету є віднесення до валових витрат на ремонт основних засобів лише 10% від вартості окремих груп основних фондів. Це основні фонди 2 – 4-ої груп. Але ми з вами знаємо, що власним ресурсом підприємства є амортизаційне надходження! Якщо ми в планах чи в прогнозі економічного і соціального розвитку ставимо питання про поновлення основних фондів і наголошуємо на застарілості обладнання, машинних парків в основних галузях промисловості, хіба такою має бути бюджетна політика країни?

Традиційно в проекті державного бюджету на черговий рік присутні такі «рецепти» додаткових джерел фінансування, як заборона розрахунків з бюджетом у негрошовій формі, сплата податку на прибуток за результатами 11-ти місяців замість року, збереження стягнення додаткових митних зборів, відмова від внесень на фінансовий результат у 2007-му році збитків, що утворилися станом на 1 січня 2006-го року тощо.

Крім того, з боку керівництва фінансового блоку уряду лунають заяви щодо розгляду можливості запровадження ПДВ-рахунків. Пам'ятаєте, як рік тому промисловці і підприємці під егідою УСПП домоглися відміни відповідних указів? Сьогодні історія повертається, до хибної системи звернулися знову.

Нам кажуть: певною мірою в проекті бюджету запропоновано зниження податкового навантаження. Але це пусті декларації. Що я маю на увазі? На державний пакет акцій в попередніх роках вилучався власний прибуток підприємств після оподаткування у розмірі 50%, сьогодні пропонується 15%. Нібито добре, але ж ми з вами економісти. Якщо 10% амортизації можна відносити на валові витрати, збільшується прибуток і 15% дорівнює в абсолютній цифрі 50%. Ну, навіщо формувати такий бюджет? Це взагалі не бюджетна політика, а топтання на місці.

Проектом бюджету передбачено 10 млрд гривень отримати від приватизації. Сумнівні кошти, до речі, які ймовірно будуть спрямовані на інвестиційну діяльність, в реальний сектор економіки. Що насто-рожує? В цьому році цей показник не виконується, але наступного року обладнання стане на рік старіше і знову залишиться без фінансових джерел поновлення основних фондів.

Торкнемося національної програми сприяння розвитку малого підприємництва, про яку говорив президент. Основою нашої економіки сьогодні і на майбутнє повинен стати середній клас, підприємці. І на їх підтримку впродовж трьох років передбачається сума аж 1,8 млн гривень щорічно! Цього вистачить, щоб впроваджувати політику, про яку говорив президент? Вважаю, що ні. Крім того, на Державний комітет з підприємництва і регуляторної політики покладено завдання щодо ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, а фінансування не передбачене. Немає в цьому році, не буде і в 2007-му. Тому група представників нашої партії в парламенті підготувала на основі запропонованих УСПП зауважень до бюджету свої поправки. Вони включають ті пункти, на які я вже звертав увагу. Ми будемо відстоювати свої позиції аж до прийняття бюджету.

Василь Гуреєв,
народний депутат України

Верховна Рада прийняла проект Державного бюджету на 2007 рік у першому читанні з урахуванням бюджетних висновків Ради з доходами у 140 млрд 290 млн гривень, витратами – 153 млрд 457 млн гривень і дефіцитом 15 млрд 148 млн гривень (2,55% ВВП).

«Суб'єктам підприємницької діяльності, які реалізують інвестиційні проекти, затверджені Кабінетом міністрів України або зареєстровані Міністерством економіки України, в тому числі на територіях спеціальних (вільних) економічних зон та територіях пріоритетного розвитку, у порядку, встановленому КМУ, надається інвестиційний податковий кредит з податку на прибуток підприємств».
(З пропозицій УСПП до проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2007 рік“)

Промисловці запропонували 80 поправок до бюджету

Станіслав Довгий, народний депутат України

Станіслав Довгий,
народний депутат України

Як народний депутат і член комітету Верховної Ради України з питань бюджету, хотів би коротко зупинитися і поінформувати вас про хід розгляду головного фінансового документа держави. Згідно з бюджетним кодексом та відповідним графіком, профільний комітет ретельно і відповідально попрацював над проектом, взяв до уваги поправки та пропозиції, загальна кількість яких сягнула понад 2000.

Як ви знаєте, члени УСПП сформулювали близько 80-ти поправок, які були передані до бюджетного комітету. Практично 2/3 поправок, або 60% того, що ми запропонували, враховано повністю, або частково, в інших редакціях, оскільки аналогічні поправки надходили від різних груп і депутатських комітетів. Хочу навести кілька прикладів, у який спосіб комітетом Верховної Ради були прийняті і проголосовані пропозиції групи наших депутатів. Поправка 109 ст. 9: «Установити, що у 2007-му році податковий кредит з податку на додану вартість звітного періоду визначається, виходячи з договірної вартості товарів, але не вище рівня звичайних цін». Ви знаєте, яка гучна дискусія точилася щодо цього, і депутати висловили свою конструктивну позицію: обмеження кредиту з ПДВ звичайною ціною є штучним втручанням в господарську діяльність, таке використання інструментів ПДВ призведе в подальшому до зловживань. Наша позиція була почута і підтримана.

Ми наполягали на неприйнятті ще й такої поправки: в 2007-му році спеціальний режим оподаткування, встановлений ст. 81 Закону України «Про податок на додану вартість», передбачав оподаткування операції з продажу, поставки сільськогосподарським підприємствам сільськогосподарської продукції за ставкою податку 12%. Така норма значно обмежувала б коло сільськогосподарських підприємств, які можуть застосовувати спеціальний режим оподаткування. Депутати від промисловців і підприємців відстояли стару норму, яка була прийнята до 1 січня 2007-го року – нульову ставку оподаткування.

Ще один приклад із соціальної сфери. Це – поправка № 1166: «Постановити, що у 2007-му році пенсія особам, які працюють або одержують соціальні виплати з фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань з урахуванням надбавок, підвищення, додаткових пенсій, не може перевищувати 2 прожиткові мінімуми для осіб, які втратили працездатність». Це, по суті, обмеження пенсійних витрат для працюючих пенсіонерів, порушення норм статті 22 Конституції, відповідно до якої не допускається звуження змісту та обсягу прав та свобод. Крім того, сьогодні багато професіоналів, які хоч і мають пенсійний вік, але ще досить активно працюють. Ця поправка була знята, і це також заслуга наших депутатів.

Після першого читання ми матимемо змогу працювати над видатковою частиною бюджету, а саме стосовно конкретних міністерств, відомств, регіональних субсидій, капітальних витрат. І я думаю, що депутати зможуть відстояти більшість тих поправок, які цікавлять членів УСПП. В цілому бюджетні перегони проходять своєрідний екватор, і я думаю, що зроблене нами ви будете бачити вже найближчим часом.

Державні підприємства потребують підтримки

Петро Ванат, голова правління Запорізького РВ УСПП "Потенціал"

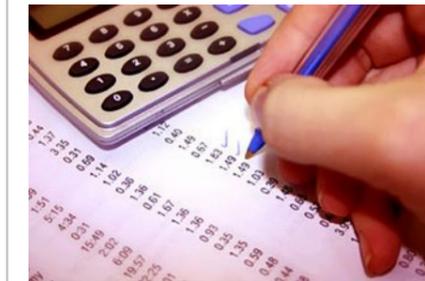
Хочу обозначить основные вопросы бюджетного процесса. Я абсолютно согласен с тем, что без программы приоритетного развития промышленности в стране вообще нельзя делить средства, которые выносятся на утверждение в бюджет 2007-го года. Представьте, 200 млн гривен предполагается направить на создание негосударственного пенсионного фонда работников бюджетной сферы, а на поддержание таких приоритетных отраслей, как авиастроение, автомобилестроение и прочие – по существу ничего. Мы эти 200 млн предпочли бы направить на создание лизинговых компаний инвестиционной техники, которые дали бы запуск нашему серийному производству.

Сложная ситуация сегодня на государственных предприятиях. Они практически полностью лишены возможности развиваться. О какой государственной политике развития наукоемких высокотехнологических предприятий можно говорить, когда, с одной стороны, у них забирают доход, с другой – включают в список приватизации на 2007 год? В Запорожье это предприятия «Кремнийполимер», «Углекомпозит», завод полупроводников – те предприятия, где сохранены научные кадры, собран интеллект не только города, но и страны. А теперь они будут розданы, проданы другим структурам.

С моей точки зрения, в бюджете на 2007-ой год заложена мина под фонды социального страхования всех видов. Сейчас, например, законодательно не зафиксирована норма, как платить работникам, болеющим более 30-ти дней. Работодатель сам должен принимать решение, платить или не платить. Таким образом, часть работников могут оказаться вообще без финансирования, без помощи в случае увечья или производственного заболевания. Здесь двусмысленности быть не должно. Если предприятие перечисляет в фонд социального страхования от несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний соответствующие взносы, значит, фонд должен брать на себя заботу о пострадавших. Почему первые пять дней предприятие оплачивает из своих средств? Или нужно уменьшать тарифы.

Далее. 65% поступлений экологических сборов в бюджете предполагается централизовать. Наш регион в экологических вопросах имеет очень много проблем, нам нужна системная, адресная политика на месте, в Запорожье, в Запорожской области. Мы предлагаем сделать наоборот: направлять в централизованный фонд 30%, а 70% оставлять в регионе. При этом 10-15% пусть остаются в областном распоряжении, а остальные средства – на предприятия, и четко следить за тем, чтобы все они были использованы по назначению.

На днях у нас закончила работу научно-практическая конференция по интеграции науки в европейское научное пространство. В ней приняли участие соответствующие комиссары ЕС. Была озвучена интересная информация. На науку во всем мире тратятся приличные деньги: в США – 3% бюджета, в Японии – 3,2%, у нас – 1,7%, но на 2007-ой год выделяется всего лишь 0,5%. О каком развитии фундаментальной науки мы можем вести разговор? Поэтому есть предложение занять более четкую позицию и добиваться финансовой поддержки науки в стране.

УСПП пропонує вилучити п.5 ст.9 проекту держбюджету, а саме: «Разом з поданням податкової звітності за відповідний звітний період платники податку на додану вартість надають податковому органу в електронному вигляді розшифровки податкового кредиту та податкових зобов'язань у розрізі контрагентів за відповідний звітний період. Суб'єкти підприємництва, у яких річний обсяг оподатковуваних операцій складає не більше 900 тисяч гривень, надають податковому органу розшифровку податкового кредиту та податкових зобов'язань в розрізі контрагентів за відповідний звітний період в електронному або паперовому вигляді за власним вибором. Форма і порядок подання розшифровки податкового кредиту та податкових зобов'язань у розрізі контрагентів встановлюється центральним податковим органом».

УСПП також пропонує доповнити видатки: загального фонду Міністерства промислової політики України: «Фінансування державної програми розвитку виробництва вітчизняних малолітражних дизельних двигунів і силових установок для агропромислового комплексу на 2006-2010 роки всього 45530 тис. гривень»; загального фонду Міністерства транспорту та зв'язку України: «Реконструкція зовнішнього електропостачання на державних підприємствах морського транспорту всього 22 350 тис. гривень»; загального фонду Держпідприємництва щодо Заходів по реалізації Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні у 2007 році цифру „1800“ замінити на цифру „68135“ тис. гривень».

Має працювати й інтелектуальна власність

*Микола Омельченко, перший віце-президент
Дніпропетровського союзу промисловців і підприємців*

Заботи о нормальної роботі підприємств – це наша головна задача. А ефективна робота промисловості – це головний ресурс налогових поступлень. Так чому державі не позаймається о тех, за чей счет оно собирается жить?

В этой аудиторії ми неоднократно піднімали для обговорення питання о державних закупках, в парламенті зареєстрований відповідний законопроект. Однак сумніваюсь, потрібна ли цей закон взагалі, во всяком випадку, для державних підприємств. Головним образом стосується это машиностроительных підприємств, которые имеют крупнейшую номенклатуру комплектующих поставок. И каждую комплектующую необходимо закупать по определенной процедуре, выписанной в законе. Предприятия часто простаивают из-за этого. У государства нет оснований не доверять руководителю предприятия, которого оно само назначило. Чиновники, которые проводят тендерные закупки, фактически не отвечают за результаты деятельности предприятия, они не имеют экономического интереса для работы с этим предприятием, у них интерес один – купить дешевле. Дешевле – не всегда лучше. У нас таких примеров достаточно: закупили электроды, а они не горят. Предприятие вынуждено искать другие обходные пути, уплатив дважды. Закупая комплектующие худшего качества, мы тем самым стимулируем худшее качество продукции. А если посчитать сейчас, сколько чиновников греют руки благодаря действию этого закона, и сопоставить с дополнительными финансовыми и временными затратами на обеспечение бесперебойной работы предприятия, то результаты окажутся внушительными. Приведу пример двадцатилетней давности. Когда редуктор на кольцевой печи или подшипники на прокатном стане выходили из строя, мы самолеты посылали на «Уралмаш», чтобы доставить вовремя комплектующие. Это было значительно результативнее и выгоднее, чем нынешние процедуры по закупке. Предлагаю провести эксперимент в одной из областей, мы готовы предложить Днепропетровскую. А потом по его результатам отработать механизм в масштабах страны.

Я хотел бы остановиться на вопросе, который вообще не звучит в связи с бюджетом – интеллектуальной собственности. Поэтому мы внимательно и детально изучили этот вопрос. Посмотрели, что делается в мире, в частности, что делается в России. Россия продвинулась дальше, чем мы. Сегодня в мире до 30% всех средств находится в сфере интеллектуальной собственности. У нас нули, потому что мы этими вопросами практически не занимаемся. А ведь нематериальные активы имеют огромную стоимость. Вот продали у нас Криворожский металлургический комбинат, эксперты и специалисты говорят, что подарили по сути дела. Параллельно с теми деньгами, которые получили в бюджет страны, подарили порядка 5-7 млрд гривен интеллектуальной собственности. Так это простительно или нет? Сейчас россияне предлагают нашему заводу по производству электровозов построить совместное предприятие. Это прекрасное предприятие, которое от выпуска примитивных тягачей дошло до производства электровоза, получившего государственную премию. Этот завод – кладезь патентов, интеллектуальной собственности. Так вот россияне предлагают электровоз делать совместно, но только украинских маркировок на него не ставить. Но электровоз, какой он ни есть совершенный, это, по сути дела, – железки, за которыми – документация, оснастка, классные специалисты. Все эти наработки, этот опыт будут вывезены вместе с продуктом. Вместе с реорганизацией этого предприятия будет вывезено колоссальное количество интеллектуальной собственности. Разве такое позволительно? Это крупнейший резерв, который мы не учитываем сегодня в бюджете, но его надо обязательно учитывать и заставлять на себя работать.

Horizonte – дискусії про Україну

Більшість українських політиків, незалежно від політичного табору, впродовж останніх років приділяють значну увагу іміджу України за кордоном. Якщо проаналізувати програми політичних партій під час цьогоорічних парламентських виборів, то про ставлення до України в світі активно говорили половина учасників перегонів. Що слід зробити Україні для формування позитивного іміджу? «Сприяти розвитку національної науки й освіти. На цій основі сформувати в державі високотехнологічну «економіку знань», що гарантує Україні гідне місце у світі» – це від партії регіонів. «Наші пріоритети – забезпечення політичних, економічних інтересів держави, захист наших громадян за кордоном, просування вітчизняних товарів на світові ринки, залучення інвестицій, утвердження досягнень України за кордоном» – це від «Нашої України».

Безперечно, українці після події 2004 року стали світу ближчими. В цьому ми остаточно переконалися під час Тижня України у Відні, проведеного за ініціативи Палати економіки Австрії. На форумі велися політичні дискусії з гучною назвою **Horizonte**. Австрійські та українські бізнесмени, громадські та культурні діячі, студентство обох країн висловлювали своє розуміння нинішніх процесів та майбутнього в Україні, перспективи співпраці між країнами. Інформувати про Батьківщину довірили голові парламентського комітету, президенту УСПП Анатолію Кінаху, письменнику Андрію Куркову, экс-президенту Леоніду Кравчуку.

Частина почутого в **Horizonte** – давно відоме, хоча й не незаперечне. Україна – «буфер» між Росією та новорозширеним Європейським Союзом, яка до всього все ще не визначилася, якого курсу дотримуватиметься – західного чи східного. Вже в очі, а не зі шпальт газет, нам з сумом дорікали про те, що країна, отримавши такі можливості очищення від корупційного та бюрократичного накіпу, не виправдовує сподівань, втрачає колосальний кредит довіри. А ще відмічали уповільнення демократичних та ринкових реформ, відсутність стабільності та прогнозованості на економічному ринку. Критикували й за відсутність консолідованої політичної еліти. Марна справа переказувати все, що добре видно здалеку. Що ж у підсумку? Ні на крок до України?

Якраз навпаки! Критичні спостереження австрійців не відлякують. Сусіди вважають нас людьми, які йдуть природним шляхом і переживають те, що старенька Європа пройшла трохи раніше. Австрійські бізнесмени наголошують на суттєвому науково-технічному, інтелектуальному, сировинному та кадровому потенціалі України і не збираються вповільнювати динаміку присутності на українському ринку та темпів створення спільних підприємств. Товарообіг між країнами цього року сягнув 1 мільярда євро. За обсягом прямих інвестицій в Україну Австрія – у трійці лідерів.

Дискусії **Horizonte** передувало підписання угоди про співпрацю між Українським союзом промисловців і підприємців та Палатою економіки Австрії. Коментуючи цілі та завдання угоди, А. Кінах зазначив, що документ спрямований на розширення прямих бізнес-контактів між об'єднаннями союзів підприємців та промисловців обох країн – в АПК, фінансово-банківській сфері, на ринку нерухомості та автомобілебудування, туристичній галузі, спільних розробках та видобутку енергоносіїв на Чорноморському шельфі. Окрема увага, як поінформував А. Кінах, приділятиметься активізації інформаційного обміну, зокрема, щодо умов господарювання та інвестиційної співпраці, «правил гри» на економічному полі, законодавчих змін у обох країнах, подоланню труднощів, які можуть виникнути внаслідок двосторонньої торгівлі або інвестиційної діяльності в своїх країнах. «Ми розуміємо, що інвестиції в українську економіку підуть тоді, коли буде довіра до України та впевненість у тому, що Україна – стабільний прогнозований партнер», – зазначив, зокрема, А. Кінах. Угода передбачає й пошкваллення візитів бізнес-делегатій, проведення семінарів, круглих столів тощо.

Нинішня дискусія **Horizonte** стала показовою ще й тому, що українська сторона не намагалася прикрашати дійсність, а австрійська – настійливо рекомендувати «рецепти» українського успіху. Втім, загальний висновок тригодинної дискусії – загальновідомий. Покращити імідж України за кордоном під силу тільки нам самим, здійснюючи економічні перетворення, забезпечуючи незворотність демократичних правових реформ, викоринюючи корупцію, надійно захищаючи свободи та права громадян, власників та інвесторів. Тоді Україна отримає найкращу нагоду задавати тон у формуванні свого міжнародного іміджу. І базувати його не на старих чи нових міфах, а на реальних подіях та обставинах.

Інна Кожемяко

■
■
Згідно з даними статистичного відомства Австрії, зовнішньоторговельний оборот між Україною та Австрією за 2005 рік зріс на 26% і дорівнював 886,3 млн євро, український експорт на 25% (421,2 млн євро), австрійський імпорт – на 26% (465,1 млн євро). Сальдо залишилось негативним (- 43 млн євро), що дещо перевищило показник попереднього року (-32 млн євро) через випереджачі темпи зростання імпорту.

■
■
Динамічно розвивається процес інвестиційного співробітництва двох країн. За даними Держкомстату України станом на 01.04.2006р., австрійські інвестиції були спрямовані у 291 українське підприємство і становили 1489,2 млн дол. США. Серед інших країн-інвесторів Австрія піднялась з 9 на 3 місце.

Австрія потрапила в трійку лідерів інвестування в Україну завдяки придбанню банком «Райффайзен інтернешнл» 93,5% активів українського поштово-пенсійного АБ «Аваль» восени 2005 р. на суму 1,028 млрд дол. США. Упродовж тривалого часу в нас ефективно працюють СП «Фішер-Мукачеве» з виробництва спортивного інвентарю та «Поділля-Обст» з виробництва яблучного концентрату. Серед акціонерів Полтавського гірничо-збагачувального комбінату є австрійська фірма DCM. У сфері внутрішньої торгівлі розширює свою присутність концерн «Білла», нині відкрито 10 філіалів в Києві та в областях України.

■
■
У вересні 2006-го в Україні прийнято Закон «Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій». Закон спрямований на ефективне використання науково-технічного та інтелектуального потенціалу України, охорону майнових прав на вітчизняні технології на території держав, де планується їх використання.

■
■
Станом на 1.10.2006 в Україні всього зареєстровано 179303 охоронних документа на об'єкти інтелектуальної власності: 81315 патентів на винаходи, 17555 патентів на корисні моделі, 12845 патентів на промислові зразки, 67583 свідоцтва на знаки для товарів та послуг.

Державні закупівлі мають бути прозорими і доступними

Під час засідання круглого столу з питань державних закупівель

■
■
Законопроект № 2423 передбачає значне підвищення граничного рівня вартості закупівель, застосування обов'язкової тендерної процедури на закупівлі, від 30 до 100 тисяч гривень щодо товарів і послуг та від 300 до 500 тисяч гривень стосовно виконання робіт.

Голос бізнесових кіл з приводу необхідності вдосконалення вітчизняного законодавства в галузі державних закупівель нарешті було почуто у Парламенті. 27 жовтня у Верховній Раді зареєстровано законопроект „Про внесення змін до Закону України "Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти" та деяких інших законодавчих актів, підготовлений з урахуванням пропозицій УСПП та представників реального сектора економіки.

Новий законопроект під № 2423, автором якого є народний депутат від Партії промисловців і підприємців України Віталій Майко, передбачає зменшення витрат учасників торгів на участь у тендерах, максимальну економію використання державних коштів при здійсненні закупівель товарів, робіт та послуг; спрощення самої процедури закупівель і разом з тим підвищення відповідальності учасників перед замовниками, вилучення з переліку розпорядників державних коштів державних, комунальних та господарських товариств, в яких державна частка акцій перевищує 50%; розширення кола учасників закупівель, введення реєстру недобросовісних учасників; розширення доступу до інформації стосовно державних закупівель тощо.

Його прийняття, на думку фахівців, забезпечить ефективне та раціональне використання державних коштів в Україні, створить прозоре конкурентне середовище між суб'єктами господарювання, унеможливить зловживання і монополізацію у сфері державних закупівель.

Школярі більше не гратимуть в азартні ігри

Державний комітет з питань регуляторної політики разом з Київською міською державною адміністрацією розробили ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації та утримання тоталізаторів, гральних закладів.

Сьогодні у Києві працює близько 20 тисяч гральних автоматів, майже четверта частина з них – незаконно. Більше 50 відсотків опитаного населення вважають, що ігровий бізнес варто винести за межі столиці.

«Це загальноприйнята світова практика, – інформує голова Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва Андрій Дашкевич. – Однак це зарано робити в Києві, бо такі дії призведуть до зростання тіньового бізнесу».

Наразі вже створено нормативно-правову базу, яка встановила жорсткі умови утримання ігрових закладів. Відповідно до нових ліцензійних умов, азартні ігри повинні проводитися лише у гральних закладах. Заклади з гральними автоматами мають бути облаштовані касовими апаратами, тут має бути присутній адміністратор, який слідкуватиме, аби до зали потрапляли лише повнолітні особи. Заклад з гральними автоматами має бути розташований не ближче 150 метрів від навчальних закладів.

«Відсутність касових апаратів, безконтрольність грального бізнесу призвели до того, що надходження до держбюджету з цього бізнесу складає лише 2,9%, – заявила заступник голови КМДА, віцепрезидент УСПП Людмила Денисюк. – Запропоновані КДМА та Держпідприємництвом нові ліцензійні умови забезпечать стабільність грального бізнесу, що значно підвищить надходження до бюджету».

Врегулювати гральний бізнес Київська влада планує за три місяці. Нові умови ліцензування поки що діятимуть лише у столиці. Втім, їх розробники не виключають, що згодом вони будуть діяти в інших регіонах України.

Накладення вето главою держави унеможливить загострення корпоративних відносин

Вітчизняні ділові кола упевнені, що ветовання Президентом України законопроект «Про господарські товариства» унеможливить ряд негативних явищ на вітчизняному фінансовому ринку.

Як зауважують в УСПП, ділові кола країни звернулися до глави держави із проханням накласти вето на згаданий законопроект. Як мотивувалося у відповідному листі, набуття чинності згаданого законопроект мало б вкрай негативний вплив на стан та розвиток фінансово-господарського ринку і полибило б проблеми у сфері корпоративних відносин. Відповідний законопроект також сприяв формуванню серйозних ризиків щодо надходжень від приватизації. А вже вартість міноритарних державних пакетів деяких компаній з огляду на відсутність консолідації 60 і більше відсотків могла б знизитись, що суттєво ускладнило б процес прийняття рішень щодо діяльності товариства.

Як заявляють в УСПП, стаття 13 Конституції України передбачає рівність усіх суб'єктів господарювання перед законом. А введення у дію згаданого закону могло сприяти перерозподілу власності як на користь держави, так і на користь приватних мажоритарних акціонерів у товариствах, де державна частка становить не менше 50%. Введення в дію закону могло б негативно вплинути на розвиток фінансового ринку в Україні, зокрема на залучення коштів середнього класу на фондовий ринок, та не зменшило б кількості рейдерських нападів на підприємства.

Як зазначають ділові кола, ветовання даного закону унеможливило пріоритетний захист прав мажоритарних акціонерів при ігноруванні інтересів власників, які володіють іншими контрольними пакетами акцій. А вже закон практично вирівнював право впливати на діяльність компанії мажоритарними і міноритарними акціонерами, що неодмінно мало б негативний вплив на розвиток корпоративних відносин.

Свого часу УСПП звернувся до глави держави з проханням накласти вето на ЗУ „Про внесення змін до Закону України „Про господарські товариства”. Днями Президент України наклали вето на ЗУ „Про внесення змін до Закону України „Про господарські товариства”.

Впроваджуємо стандарти ISO

З метою докорінного покращення якості послуг, що УСПП надає своїм членам, у 2006 році розпочата робота з впровадження в апараті УСПП системи управління якістю, що відповідає вимогам стандарту ISO 9001:2000. Цей стандарт визначає загальноприйняті світові вимоги до діяльності всіх організацій, виконання яких забезпечує здатність стабільно надавати споживачам послуги належного рівня якості. Стандарт уже багато років успішно застосовується вітчизняними підприємствами, а зараз УСПП вперше в Україні розпочинає його апробацію до специфіки громадських організацій.

В рамках розроблення системи управління якістю визначені послуги, які УСПП надає своїм членам; зобов'язання УСПП перед членами щодо якості послуг та дії при порушенні цих зобов'язань; порядок управління процесами з боку керівництва УСПП для забезпечення їх результативності.

Нині завершується документальне оформлення розроблених процесів, незабаром розпочнеться їх пілотне впровадження.

Особлива увага приділяється таким питанням: яким чином в середовищі УСПП має формуватися та узгоджуватися загальна позиція УСПП з пріоритетних питань (наприклад, при розробці проектів нормативних актів або організації громадських слухань), як ефективніше донести до членів УСПП інформацію про діяльність Союзу, його нові ініціативи. Передбачено, що кожен член УСПП матиме вичерпний перелік питань, з яких він може звертатися до Союзу, розумітиме процедуру їх розгляду та знатиме, на яку послугу він може розраховувати.

Професійну допомогу щодо побудови системи управління якістю УСПП надають фахівці Української асоціації якості.

■
■
Якщо коротко пояснювати зміст законопроект, він мав на меті знизити планку обов'язкової присутності акціонерів для правомочності загальних зборів. Закон поширювався тільки на підприємства, де частка держави в статутному фонді перевищує 50% акцій. Для інших підприємств даний нормативний акт набрав би сили з 1 липня наступного року. Чиновникам давалася практично необмежена влада над підприємствами, у яких державі належить більше половини акцій. При цьому представники держави могли б керувати цими підприємствами на свій розсуд, не зважаючи на думку та побажання тих, хто володіє практично такою ж самою часткою акцій компанії.

■
■
Українська асоціація якості була створена в 1989 році. Ця громадська організація започаткувала громадський рух за якість в Україні і стала його лідером.

Сьогодні УАЯ об'єднує понад 450 провідних підприємств з усіх регіонів України та близько 1000 фахівців з якості із різних країн. УАЯ має регіональні відділення, галузеві технічні комітети, союзи, клуби, професійні організації з якості. Відомим в Україні є Клуб лідерів якості, який 5 років тому створили найкращі підприємства України - переможці і призери Українського національного конкурсу якості. УАЯ має широке міжнародне визнання.

Альтернативні та відновлювальні джерела енергії

Євген Сухін,
Голова національного агентства з питань ефективного використання енергоресурсів, віце-президент УСПП

На сучасному етапі розвитку України збалансоване платоспроможне використання традиційних енергетичних ресурсів та зменшення їхнього споживання за рахунок впровадження новітніх технологій з перспективних напрямів розвитку перетворюються на гостру потребу сьогодення, найважливішу складову енергетичної безпеки держави.

Успіх як впровадження окремих проектів, так і виконання загальнодержавних програм багато в чому залежить від постійного відслідковування, аналізу та прогнозування з боку держави процесів, що відбуваються на енергетичному ринку. Універсальними інструментами для такої системної роботи мають бути регіональні та загальнодержавний паливно-енергетичні баланси, що відображають співвідношення між витратами і надходженням енергії з врахуванням змін запасів енергоресурсів.

На жаль, нинішній стан справ у сфері обліку енергоресурсів поки що гальмує розвиток ринкових відносин у економіці країни, сприяє наявності прямих втрат та неефективному використанню ресурсів.

Одним з нових стратегічних напрямів державної політики у сфері енергоефективності та в роботі Національного агентства України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів (НАЕР) є створення державної системи моніторингу виробництва, споживання експорту та імпорту енергоносіїв. Національне агентство нині бере активну участь у підготовці постанови Кабінету міністрів України про «Порядок формування єдиного паливно-енергетичного балансу держави і проведення моніторингу його показників», а також відповідної цільової «Програми формування єдиного паливно-енергетичного балансу держави, створення державної системи проведення моніторингу його показників та рівня енергетичної безпеки».

Крім розв'язання проблем стосовно енергоефективності вітчизняної економіки та житлово-комунального господарства, серед головних завдань НАЕР – сприяння збільшенню використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії. І саме в цьому напрямі маємо значний потенціал, який поки що використовується не більше ніж на 0,7%. Загальний річний енергетичний потенціал альтернативних та відновлювальних джерел енергії України в перерахунку на умовне паливо становить 79 млн тонн, або 34% від обсягів споживання первинних енергоносіїв.

Перспективними напрямками використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії в Україні є: біоенергетика (на базі використання біомаси як для прямого спалювання, так і для отримання біогазу); розвиток виробництва синтетичного газу; розвиток виробництва біопалива (біоетанол, сумішеві бензини, біодизель); використання шахтного метану; мала гідро- та теплоенергетика.

Ще один перспективний напрям розвитку альтернативної енергетики – видобуток метану з вугільних родовищ. За умови залучення інвестицій на впровадження відповідних технологій та використання міжнародного досвіду, цілком реально у найближчі три роки отримати від 2 до 4 мільярдів кубометрів метану, а до 2030 року досягти рівня 6-9 мільярдів кубометрів на рік.

Національне агентство активно співпрацює з центральними та місцевими органами виконавчої влади, науково-дослідними інститутами, спеціалістами на місцях з метою вивчення та врахування вже в найближчому майбутньому при складанні паливно-енергетичних балансів потенціалу альтернативних та відновлювальних джерел енергії, а також з метою остаточного відпрацювання механізмів фінансування як окремих проектів, так і відповідних програм на загальнодержавному та регіональному рівнях.

Для законодавчого та адміністративного забезпечення збільшення частки альтернативних та відновлювальних джерел енергії в паливно-енергетичному балансі країни НАЕР вважає за доцільне вжити таких заходів:

- переглянути діючу "Програму державної підтримки розвитку нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії та малої гідро- і теплоенергетики" (схвалена Постановою Кабінету Міністрів України від 31. 12. 97 р. № 1505) і створити, по суті, нову з урахуванням гармонізації законодавства України із законодавством країн-членів в ЄС;
- створити державні компанії для реалізації основних напрямів розвитку альтернативних джерел енергії в Україні (виробництво синтетичного газу – НАК "Синтез-газ", виробництво біопалива – Енергосервісна компанія "БіоЕско");
- прийняти Закони України (проекти яких підготовлені фахівцями НАЕР): "Про забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів", "Про комерційний облік ресурсів, передача яких здійснюється мережами" та "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання заходів з енергозбереження" (реєстр. № 9001 від 24.01.06);
- створити Загальнодержавний фонд енергоефективності та енергозбереження за рахунок цільових надбавок на електричну та теплову енергію, який би поповнювався за рахунок підвищеної плати за неефективне використання паливно-енергетичних ресурсів;
- забезпечити впровадження механізму фінансування енергоефективних проектів за рахунок пільгових кредитів відповідно до статті 117 Закону України "Про Державний бюджет на 2006 рік".

Крім того фахівцями Національного агентства готується перелік проектів, які можуть зацікавити інвесторів.

Загалом в Україні є цікаві й життєздатні розробки з енергоефективних та енергозберігаючих технологій. Завданням Національного агентства разом з УСПП є відбір справді ефективних технологій і знаходження інвестиційних ресурсів для їх реалізації.

З прес-конференції Євгена Сухіна.

ЗМІ, а відповідно і громадськість, вже досить добре обізнані з ініціативами Національного агентства щодо розгортання виробництва синтез-газу, перевагами від його використання. Що ж до подальших перспектив, то слід зазначити, що в Україні діє 158 газорозподільних станцій, у разі обладнання їх установками з виробництва синтез-газу можна збільшити поставки газу на 25% (суміш природного та синтетичного газу). При цьому не відбуватиметься зменшення калорійності газу, на відміну від європейських розробок використання інертних газів для змішування з природним.

Досить перспективним, а отже достатньо привабливим як для держави, так і для приватних інвесторів є виробництво біопалива. Зокрема, в Україні діє близько 70 спиртових заводів, які можуть виробляти біоетанол. Є відповідні вітчизняні розробки (на рівні технічних умов) виробництва сумішевих бензинів. Промислове впровадження цієї технології може дати 500 000 тонн достатньо дешевого біопалива на рік, що дасть змогу значно покращити стан забезпечення паливом сільського господарства.

Позитивним, але поки що єдиним досвідом рентабельного використання метану в Україні є орендне підприємство "Шахта ім. Засядька". На цьому підприємстві за рахунок використання метану виробляється щомісячно близько 15 мільйонів кіловат/годин електроенергії та понад 30 Гігакалорій теплової енергії. Це дає змогу заміщення 10 мільйонів кубометрів природного газу. Що ж до інших місцевих видів палива (буре вугілля, торф, солома, відходи деревообробки тощо), їх економічно доцільний потенціал складає 36 мільйонів тонн умовного палива на рік. Чинні технології як прямого спалювання, так і виробництва синтетичного палива можуть дати заміщення 30 мільярдів кубометрів природного газу.

Інвестиційний потенціал Закарпаття

Сьогодні, коли кордони наші давно вже не “на замку”, власне, майже цілодобово відчинені навстіж, замість “віконця” – цивілізовані пункти перетину, і як законодавче підґрунтя – закон про транскордонне співробітництво, – якими є взаємини із жаданою ще від давніх давен Європою? Ось у Закарпатській області відбулася вже друга міжрегіональна конференція підприємств-членів УСПП із красномовною назвою „Прикордонне співробітництво: нові можливості для вітчизняного бізнесу”. Метою нашої конференції, – сказав президент УСПП Анатолій Кінах, – є проведення обговорення сучасного стану та перспективних напрямів розширення прикордонного співробітництва, державної політики у сфері розвитку підприємництва, залучення інвестицій”.

Звичайно, промисловці та підприємці Союзу обрали місцем зустрічі Закарпаття цілком свідомо. Це, насамперед, – 260 км кордону із трьома державами-членами ЄС – Угорщиною, Словаччиною, Польщею та Румунією, яка незабаром теж долучиться до Євросоюзу. Це також – 16 міжнародних пропускних пунктів. Отже, якщо коротко, то це не просто найкоротші шляхи до Європи, а ще і багатовекторні, які збігаються у одному регіоні, створюючи зручні умови для вигідної співпраці з будь-де розташованими країнами.

Однак географічний вимір – лише один із багатьох, які роблять цей край економічно привабливим. Хіба це випадковість, що в області, яка має територію у 12,8 тис. кв. км, а чисельність населення на 01.01.06 р. складала всього 1245,5 тис. осіб, враховуючи немовлят, потужно представлені відомі транснаціональні корпорації? Саме тут в рамках інвестиційних програм прозора працюють виробничі підприємства, реалізуються конкретні інвестиційні проекти для ринку праці, бюджетних відносин, формування значних обсягів виробництва та експорту. Певно, що варто навести хоча б деякі приклади такої взаємовигідної співпраці.

У виробництві автомобілів – це ЗАТ “Єврокар”, ТОВ “РІК”, ТОВ “Євровіп” (інвестиції компанії “Фольксваген”, “Ауді” – Німеччина, “Шкода Авто” – Чехія). У виробництві комплектуючих до автомобільної промисловості – ТОВ “Ядзакі-Україна” (інвестиції Японії, Німеччини), ТОВ “Гроклін Карпати” (інвестиції Польщі, найбільші в Україні). Електронні компоненти виробляють ТОВ “Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед” (інвестиції США, Нідерландів), ТОВ “Флекстронікс” (інвестиції США, Австрії), ВАТ “Мукачівський завод “Точприлад” (інвестиції компанії “Філіпс”, ТДК Австрії, Угорщини), ЗАТ “Берегівський радіозавод” (інвестиції США, Угорщини). У транспортну галузь інвестує Австрія – ТОВ “Термінал – Карпати”.

Завдяки цим проектам Закарпатська область посідає одне із чільних місць в Україні за розвитком обсягів капітальних інвестицій. Дані Держкомстату свідчать, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року інвестиції в основний капітал зросли у січні-червні на 154,9%. Навіть багатенький Київ може похвалитися лише 92,1%, хоча, зрозуміло, один столичний “процент” у кілька разів переважає закарпатський. Суть в іншому: край, який ще донева відносили до депресивних, не лише оживає, а і дає приклади переваг широкої міжнародної співпраці. Та й люди почали непогано заробляти. У липні середня зарплата зросла на третину порівняно із відповідним періодом минулого року і становила майже тисячу гривень.

Як підкреслив голова Закарпатської обласної Ради Михайло Кічковський, в промисловості обсяги виробництва за вісім місяців нинішнього року зросли на 22,8%, що є третьою позицією в Україні, і такі позитивні тенденції спостерігаються майже у всіх галузях. Область одна з перших перевершила рівень промислового виробництва 1990-го року, рівень збитковості підприємств тут – один з найнижчих, а ось темпи будівництва житла найвищі в державі. До того за останні два роки

побудовано п'яту частину всіх газових мереж Закарпаття, і роботи тривають. Однак благополуччя у одній “окремо взятій” області навряд чи вдасться досягти.

Реалії такі, що майже 80% вкладених за останні 10 років іноземних інвестицій сконцентровані у восьми регіонах: Дніпропетровській, Київській, Запорізькій, Одеській, Харківській, Донецькій областях, Автономній Республіці Крим та Києві. Проблема полягає в наступному: чи будуть створені умови для того, щоб країна справді зробила інвестиційно-інноваційний прорив? Тут вкрай потрібен закон, який би узагальнював всю інвестиційну діяльність в Україні і враховував інтереси всіх учасників цього складного, масштабного процесу, порядок їх взаємодії, складові інфраструктури тощо.

Власне кажучи, у сучасній конкурентній економіці є три базові ресурси: інвестиції (мобільні гроші), люди (кадри) та інформація, яка теж є мобільним ресурсом, спроможним за лічені секунди перетнути глобальний простір. Сьогодні на відміну від колишніх базових ресурсів – землі, праці та капіталу, – головна складова ВВП провідних країн – це передусім інтелектуальний продукт. Цілком обґрунтовано стверджується, що 60% інтелектуального продукту міститься не в комп'ютерах, а в головах людей: це – їх кваліфікація. І коли йдеться про формування конкурентної переваги, то всі повинні розуміти, що бідна країна не може бути соціально успішною.

На переконання академіка НАНУ Валерія Геєця (Інститут економіки та прогнозування НАНУ), “успіху досягають тільки ті країни, які хотіли цього, які бачили всю дикість свого сучасного стану. Вони ставили перед собою основне завдання – здійснити перетворення економіки, виходячи з необхідності інтеграції до світового економічного простору на еквівалентній основі. В Україні такої еквівалентної основи немає. Бо країни, що добивалися такої інтеграції, щороку нарощували експорт на 8,5 і більше відсотків. А ті, хто таких показників не досягав, не розв'язували завдання в принципі”.

Президент УСПП Анатолій Кінах звертається із закликом до суспільства розглядати від'ємне сальдо експорту-імпорту як нагальнішу проблему всієї економіки країни. Україну нинішній масштаб та формат спілкування із західними сусідами давно вже не влаштовує. Отже, Закарпаття обрано УСПП цілеспрямовано, аби на практиці довести владі, суспільству, що за умов політичної волі інвестиційний та інноваційний прориви можливі. Так, у підсумковій резолюції було зазначено, що “реалізація в Закарпатті інвестиційних проектів за участю провідних світових компаній повинна стати ефективним знаряддям інтеграції у світову виробничу кооперацію, нарощування українського експорту, інновацій та подолання депресивності, створення робочих місць”.

У своєму виступі Патрик Райдер, директор проекту БІЗПРО в Україні, Білорусі та Молдові, особливо наголосив: “Проект фінансується Агентством США з міжнародного розвитку. Його метою є допомога тим людям, які віддані ідеї створити конкурентоспроможне середовище та відкриту економіку в країні. Ми працюємо з окремими підприємствами на рівні кожного окремого сектора економіки, а також на національному рівні. Ми шукаємо партнерів і підтримуємо стосунки як з приватним, так і з державним сектором. Одним з наших стратегічних партнерів є УСПП. Нам дуже приємно співпрацювати з УСПП”.

Одже, Союз активно будує стосунки з Європою. І тому виникає цілком прагматичне запитання: а що з цього приводу думають державні мужі?

Валерій ПАНОВ

„Сьогодні налагоджене співробітництво в міжнародному бізаповіднику Східні Карпати. Хотіла б зазначити, що між Україною і Словаччиною на рівні Закарпатської області, Кошецького, Пряшевського країв, а також на рівні міст, сіл підписано близько 30-ти угод. Але нам потрібно переходити до їх ефективної реалізації. Правовою базою співробітництва між Україною і Словаччиною є закон про транскордонне співробітництво, у сторін є усі засади для плідної співпраці”.
Посол України в Словацькій Республіці Інна ОГНІВЕЦЬ

На засіданні секції “Інструменти транскордонного співробітництва”

Секція “Сучасний маркетинг в'їзного та виїзного туризму”

“В Закарпатті є геотермальні джерела, потенціал яких складає 510 тис. тонн умовного палива. Це дорівнює 600 млн кубічних метрів природного газу. Створена мапа розбурених свердловин. Але ця теплова енергія практично не використовується. Я впевнений, 100% потреб області в тепловій енергії можна забезпечити через геотермальні джерела”.

Голова Національного агентства з питань ефективного використання енергетичних ресурсів Євген СУХІН

Плідне спілкування в кулуарах

Ворота в Ізраїль для українського бізнесу відкриті

«Ворота в Ізраїль» – так назвали щорічну промислову виставку в Тель-Авіві, яку вже вкотре відвідують українські промисловці. Власне, ворота в маленьку країну відкриті завжди – для товарів, послуг, а головне – інвестицій та технологій. Саме тому економіка тут демонструє сталий розвиток: у 2005 ВВП зріс порівняно з 2004 на 6%, експорт – на 11,5%, керованою є інфляція та зайнятість.

Є певні досягнення і в українсько-ізраїльських економічних відносинах: товарообіг в 2005 році склав 353 млн доларів, у тому числі експорт – 290 млн, імпорт – 63 млн доларів. Позитивне сальдо України у товарообігу з Ізраїлем має тенденцію до сталого зростання. Як зауважує президент УСПП Анатолій Кінах, керівник делегації українських промисловців на ізраїльському форумі: «Для економік, структури яких взаємодоповнюють одна одну, такі масштаби двосторонніх економічних відносин є абсолютно недостатніми». «Ми провели в Ізраїлі дуже змістовні переговори з двох завдань, – наголосив лідер промисловців і підприємців, – а саме – максимально розширити інвестиційну співпрацю та досягти прориву у спільному виході на нові ринки».

Нині для цього є всі передумови: Верховна Рада України нещодавно ратифікувала угоду про уникнення подвійного оподаткування між Україною та Ізраїлем, а ізраїльський парламент ухвалив закон про зниження оподаткування для компаній з іноземними активами. Ділова спільнота суттєво просунулася у будівництві прямих економічних контактів: підписано угоди УСПП з Центром співробітництва «Ізраїль – Україна» та Федерацією торгових палат країни.

Анатолій Кінах, який послідовно відстоює ідею пріоритетної підтримки наукоємних галузей економіки, машинобудування, зокрема, першу зустріч в Тель-Авіві приурочив спілкуванню з представниками концерну «Ізраїльська авіаційна індустрія». Не конкуруючи з провідними транснаціональними авіакорпораціями щодо виробництва літаків, ізраїльський концерн IAI став світовим лідером у сфері переобладнання, ремонту літаків, виробництва радарів, систем електронного пілотування та розвідки. В IAI добре розуміють проблеми України з її застарілим парком літаків та гелікоптерів, адже більшість інженерів і конструкторів концерну є вихідцями з країн СНД. Вони виявили готовність забезпечити якісну модернізацію будь-якої цивільної та військової машини за вимоги повного циклу витривалості, зокрема, надати пропозиції для парку літаків АН. «Євроатлантичні прагнення України вимагають переоснащення, модернізації військової авіації, і ми готові запропонувати їй відповідні програми, допомогти з тренувальними, навчальними літаками», – озвучив пропозиції генеральний директор концерну Йосеф Фішман.

Члени української делегації звернули увагу на безпілотний літак цивільного призначення виробництва IAI. Як відомо, Україною пролягає розгалужена мережа нафто- і газопроводів, довжина яких досить велика. Довжина лише газопроводів складає 47 тис. кілометрів. Мережі потребують постійного догляду і профілактики. На думку Голови Національного агентства з питань забезпечення ефективного використання енергоресурсів Євгена Сухіна, безпілотний літак, який здійснює ретельний зовнішній контроль і може виявити та зафіксувати витік газу, перебуваючи в повітрі, є дуже актуальною альтернативою дорогим і не завжди ефективним інспекціям за допомоги гелікоптерів.

Величезні можливості для співпраці двох країн існують у сфері виробництва і торгівлі озброєнням. За висновками фахівців приватного концерну «Ізраїльський дисконтний банк», Україна та Ізраїль посідають

у рейтингу світових експортерів зброєю майже рівнозначні позиції – сьома-восьма, і мають синхронно працювати як над виробництвом продукції, так і просуванням її на нові ринки. Ізраїльтяни запропонували Україні дуже актуальну програму безвибухового знищення боєприпасів та артилерійської зброї, накопичених на українських складах ще за радянських часів. Новітні технології дають змогу абсолютно безпечно утилізувати 20-25 тисяч тонн зброї за рік, спрямувавши збережені матеріали, насамперед метал, на повторну переробку. Привабливість усіх пропозицій ізраїльської сторони полягає в тому, що окрім технологій та продукції, вони містять і механізми пошуку та заведення інвестицій на українські ринки.

Окрім глобальних двосторонніх проектів, які мають всі шанси бути незабаром реалізованими, українська делегація привезла додому декілька змістовних домовленостей між окремими компаніями. Так, підприємство «Ізумруд» домовилося про поставку діамантової сировини, компанія «Укрінструмент» підписала угоду щодо ексклюзивних прав на поставки з Ізраїлю в Україну токарних центрів виробництва «ELBE», з України в Ізраїль – вузлів для поліграфічного обладнання глибокого друку. Керівництво українського «Імексбанку» та ізраїльського «Leumi» підписали угоду про встановлення кореспондентських зв'язків, обговорили проекти у сфері страхування.

Знайшли порозуміння і спільну мову й енергетики. Підприємство «Укрватоматика» домовилося про спільні проекти з енергозбереження та використання альтернативних видів енергії. Національне агентство з питань забезпечення ефективного використання енергоресурсів провело переговори з концернами IDB, Mirhav щодо виробництва зрідженого природного газу для потреб обох країн з використанням українського обладнання та залученням ізраїльських інвестицій. Президент УСПП Анатолій Кінах та керівник міжпарламентської групи Ізраїль – Україна Михайло Нудельман зважено і детально обговорили проект будівництва в Ізраїлі залізниці за умови участі фахівців з України та поставок великої номенклатури продукції, якої потребує нова залізниця.

Отже, є всі підстави вважати, що завдяки інтенсивному спілкуванню бізнесменів товарообіг між Україною та Ізраїлем наступного року суттєво збільшиться. Однак Анатолій Кінах переконаний, що на таких перспективних напрямках співробітництва, як українсько-ізраїльські, події мають розвиватися більш динамічно. «Тут потрібен не екстенсивний шлях, а якісний прорив», – вважає він. Таким проривом, на думку президента УСПП, має стати вступ України до Світової організації торгівлі. «Ізраїль першим серед 150 країн – членів СОТ підписав двосторонній протокол з Україною щодо членства в СОТ, і нині наші економічні партнери відчувають потребу гри за однаковими правилами, виказують навіть певне нетерпіння щодо незрозумілих зволікань», – наголосив він.

Ізраїльські партнери готові швидко рухатися вперед. «За допомогою прагматичної бізнес-спільноти, проукраїнські налаштованих парламентарів наші споріднені організації сприятимуть якнайскорішому встановленню зони вільної торгівлі між Україною та Ізраїлем», – повідомляє президент Федерації торгових палат Уріель Лін. Однак вільний ринок в цивілізованому світі формується лише за правилами СОТ, і країни-партнери мають цим стандартам відповідати.

«Візит в Ізраїль ще раз переконав нас, наскільки актуальним є приєднання до СОТ на початку 2007 року, – вважає А.Кінах. – Лише таким чином можна втілити в країні світові стандарти розвитку економіки та життя громадян, отримати додатковий стимул для підвищення конкурентоспроможності української економіки».

Підписуються угоди між УСПП, Федерацією торгових палат Ізраїлю та Центром співробітництва «Ізраїль-Україна»

■
■
Під час бізнес-форуму ізраїльські партнери висловили зацікавленість у створенні в одному із аеропортів України спецтерміналу з торгівлі з Ізраїлем, вивченні українського досвіду та співпраці в розвитку транспортної інфраструктури, розбудови залізничних мереж Ізраїлю, будівництва вагонів. Під час заходу наголошувалося також на зацікавленості в активізації співпраці в ювелірній галузі. Як відомо, сьогодні в Україні успішно працюють близько 10 ювелірних компаній з ізраїльськими інвестиціями, подальше залучення інвестицій в цю галузь є дуже перспективним.

■
■
Характеризуючи поточний стан українсько-ізраїльського співробітництва, президент Федерації торгових палат Ізраїлю Уріель Лін зазначив, що на сьогодні в структурі зовнішньої торгівлі з Україною переважає експортна складова. «Ми задоволені такою структурою зовнішньої торгівлі з Україною», – сказав він.

Співпрацюємо з країнами СНД

Представництва УСПП в країнах СНД

Російська Федерація
 "Південна промислово-інвестиційна група":
 помічник **Журавльова Ольга Ігорівна**
 тел. в Москві: (7095)786-89-20;
 т./ф.: (056) 778-58-01;
 ф.: (056) 370-42-92;
 main@uprg.dp.ua

Представництво в Києві:
Присяжнюк Ганна Володимирівна
 т.: (044) 269-32-01;
 e-mail: kiev-office@uprg.dp.ua

■ - країни СНД, з якими Український союз промисловців і підприємців підписав угоди про співробітництво або в яких відкрив свої представництва

За більш детальною інформацією звертайтеся:

Департамент міжнародних зв'язків УСПП
 тел./факс: 278-29-81, 590-17-48;
 e-mail: zelenskiy@uspp.org.ua;
 e-mail: db@uspp.org.ua

Україна – Фінляндія: розширюємо бізнес-співпрацю

Наприкінці жовтня відбувся офіційний візит Президента України Віктора Ющенка до Фінляндії. Його супроводжувала бізнес-делегація УСПП. Ділова частина візиту виявилася насиченою і змістовною, налагоджені нові ділові контакти між представниками бізнесу обох країн. Як зазначив керівник бізнес-делегації, перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров, розпочато нову сторінку українсько-фінських економічних стосунків.

Зокрема було підписано Меморандум про взаєморозуміння між ВАТ "Укресімбанк" та Nordic Investment Bank (NIB), у рамках якого передбачено відкриття кредитних ліній для фінансування інвестиційних проектів, включаючи проекти підвищення енергоефективності, підтримки малого та середнього бізнесу. Кожна кредитна лінія розрахована приблизно на 50 млн. доларів США. Планується спільне фінансування великих інвестиційних проектів, що становитимуть взаємний інтерес для обох партнерів.

За словами голови правління ВАТ "Укресімбанк" Віктора Капустіна, підписання Меморандуму серйозно розширює можливості фінансової підтримки структурної перебудови національних виробництв. Адже Nordic Investment Bank є провідною міжнародною фінансовою організацією, до складу якої входять уряди країн Данії, Норвегії, Швеції, Фінляндії, Ісландії, Латвії, Литви та Естонії. NIB надає довгострокове фінансування приватних і громадських проектів за різними напрямками, зокрема, з розвитку інфраструктури, поліпшення навколишнього середовища тощо.

Ще одним позитивом стала домовленість між українським підприємством "Укрбудматеріали" та фінською компанією "Санітек-груп" про створення спільного підприємства на засадах нині діючого на Хмельниччині "Будфарфору". Воно спеціалізуватиметься на виготовленні високоякісної санітарної кераміки під торговою маркою "Славути", розповсюдження якої планується на ринках України, країн СНД та Прибалтики. Проект розрахований на 5 років та передбачає залучення понад 60 мільйонів доларів інвестицій.

У ході ділової зустрічі Український союз промисловців і підприємців домовився з Конфедерацією роботодавців Фінляндії про проведення наступного року в Україні українсько-фінського бізнес-форуму. Зацікавленість у ньому підтвердили Прем'єр-міністр Фінляндії Матті Ванганен та Президент України Віктор Ющенко. Планується, що форум пройде в першій половині 2007 року і буде приурочений до засідання міжурядової комісії обох країн.

■
 ■
Торговельно-економічні відносини між Україною та Фінляндією мають позитивну динаміку та характеризуються значним потенціалом. За останні шість років обсяг двосторонньої торгівлі між Фінляндією та Україною збільшився втричі. Очікується, що за підсумками 2006 року обсяг двосторонніх зовнішньоторговельних операцій між двома країнами наблизиться до 500 млн дол. США, що стане черговим рекордним показником в історії двосторонніх торговельних відносин.

■
 ■
Нині на українському ринку активно працюють близько 70 провідних фінських компаній, зокрема "Нокія", "ЮПМ-Кьюмене", "Конне", "М-Реал", "Раутаруукі", "Оріон", "Кеміра Груп", "Конекрейнс", "Валіо", "Люмене Груп" та "Хонка Ракенне". Досягнутий рівень двостороннього торговельно-економічного співробітництва дає можливість розпочати перехід до нового, якісно вищого рівня економічної співпраці, який полягатиме в зміщенні акцентів з простого товарообігу до спільних коопераційно-виробничих та інвестиційних проектів, кредитування і страхування бізнес-ризиків, залучення фінського капіталу до приватизаційних процесів в Україні.

У грудні відбудеться фінал національного конкурсу «Підприємець року»

Цього року українські підприємці беруть участь у міжнародному конкурсі „Підприємець року” («World Entrepreneur of the Year Award»). Конкурс, організований компанією "Ернст енд Янг", проходить упродовж 20 років у 38 країнах світу. В Україні цей конкурс відбувається вперше.

Такий рейтинг вважається одним з найпрестижніших в галузі підприємництва. Фінальний етап національного конкурсу відбудеться 16 грудня 2006 року у Києві за підтримки Українського союзу промисловців і підприємців. Саме тут буде визначено підприємців, які зробили вагомий внесок у розвиток економіки, здійснили інновації, працюють за допомогою сучасних управлінських та технологічних стратегій. Очолює журі конкурсу президент Українського союзу промисловців та підприємців, народний депутат України Анатолій Кінах.

На думку учасників, такі конкурси стимулюють підприємницьку активність та ініціативу. „Вважаю, що такі конкурси дають можливість продемонструвати успіхи власного бізнесу, отримати досвід успішного підприємництва, до того ж як українського, так і зарубіжного», – зазначив Анатолій Кінах.

Вже визначено 24 фіналісти конкурсу. Вони змагатимуться за звання кращого у 10 номінаціях: промислове виробництво, інформаційні технології, банківський сектор, страхові послуги, будівництво та нерухомість, харчова промисловість тощо. Всього на участь у конкурсі було подано більш ніж 50 заявок з Києва та 12-ти областей України. Головна нагорода конкурсу – титул „Підприємець року” в Україні. Національний переможець представлятиме Україну на міжнародному конкурсі „World Entrepreneur of the Year Awards”, який відбудеться 6 червня 2007 року в Монте-Карло (Монако).

Рішенням журі визначено 24 підприємці-фіналісти конкурсу „Підприємець року”:

Михайло Альперович, директор ВАТ «Інтрон» (Донецьк)

Дмитро Богодухов, генеральний директор ЗАТ «Лізинг ІТ» (Київ)

Михайло Брейман, генеральний директор ВАТ НПП «АМІ» (Донецьк)

Олексій Вадатурський, генеральний директор ВАТ ПП «Нібулон» (Миколаїв)

Віктор Власов, генеральний директор ВАТ «Градострой» (Київ)

Дмитро Гридчук, голова правління ВАТ КБ «Хрещатик» (Київ)

Ігор Даличук, голова Ради директорів, генеральний директор ЗАТ «Слобожанська будівельна кераміка» (Київ)

Олександр Кардаков, президент «Інком» (Київ)

Микола Кмать, генеральний директор «IDS Group» (ТМ «Моршинська») (Київ)

Ярослав Колесник, голова правління АКБ «Форум» (Київ)

Володимир Колодюк, президент холдингу «AVentures Group» (Київ)

Юрій Лахно, голова правління, президент ВАТ Українська СК «Гарант Авто» (Київ)

Михайло Левченко, генеральний директор «Мілленіум Капітал» (Київ)

Микола Михалевич, голова правління, генеральний директор ВАТ «Чернігівське хімволокно» (Чернігів)

Тетяна Міщук, голова правління ЗАТ «САО» «Граве Україна» (Київ)

Олександр Морозов, голова правління ВАТ «Ощадбанк» (Київ)

Вадим Непосєдов, генеральний директор Української торгової гільдії (Київ)

Лев Парцхаладзе, голова Ради директорів «XXI Век» (Київ)

Юлія Плієва, генеральний директор, партнер «Apple Consulting» (Київ)

Едуард Рубін, директор ВАТ «Телесенс» (Харків)

Олег Рябоконь, керуючий партнер юридичної фірми «Magіstr і Партнери» (Київ)

Павло Царук, голова правління страхової компанії «ТАС» (Київ)

Володимир Шевченко, голова правління «Європейського страхового альянсу» (Київ)

Андрій Шишацький, генеральний директор Харцизького трубного заводу (Харцизьк)

Збережемо Софію для нащадків

За часів Ярослава Мудрого Софія Київська була головним храмом держави, її духовним, політичним і культурним центром. Під куполами собору великі князі київські вступали на престол, приймали послів з інших країн. У храмі правилися урочисті літургії на честь найважливіших подій у державі.

Духовна і монументальна велич Софії Київської зачаровує і вражає вже не одне покоління українців та іноземців упродовж багатьох віків свого існування. Оригінальні архітектурні форми та давні фрески й мозаїки, що збереглися, не можуть залишити байдужими тих, хто хоча б раз побував у Софійському соборі. 1990 року архітектурний ансамбль собору було внесено ЮНЕСКО до списку всесвітньої культурної спадщини.

Такого рівня культурно-історична пам'ятка потребує постійної підтримки, продуманих заходів щодо її збереження та реставрації. Український союз промисловців і підприємців кілька років поспіль опікується Софією Київською, сприяючи поновленню та реконструкції споруд архітектурного ансамблю. Президент УСПП Анатолій Кінах є членом опікунської ради Національного заповідника.

Темою обговорення на черговому засіданні опікунської ради були проблеми Софії. Досить гостро постало питання щодо фінансування заповідника. Розпорядженням Київської міської державної адміністрації (КМДА) від 26 серпня 2006 року № 91 у 2006 році було передбачено фінансування Національного заповідника „Софія Київська” в розмірі 10 млн гривень. Проте й дотепер дирекцією реставраційно-відновлювальних робіт КМДА кошти не використані. До кінця року вони зможуть використати на відновлювальні та реставраційні роботи лише 4 млн гривень.

Опікунська рада наголосила на необхідності перерозподілу коштів субвенції міста так, щоб можна було використати 6 млн гривень для продовження реалізації проекту реставрації та обладнання Будинку митрополита. Там нині ведуть ремонтні роботи з тим, щоб у майбутньому можна було проводити в будівлі офіційні державні заходи.

На опікунській раді йшлося про нехтування відповідних режимів охоронних зон архітектурного ансамблю Софійського собору. Нині фахівці заповідника не володіють інформацією про нинішній і перспективний стан містобудівних перетворень в охоронних зонах пам'ятки. Рада вимагає включення до складу архітектурних та містобудівних рад КМДА представника Національного заповідника „Софія Київська” з метою узгодження проблемних питань в процесі прийняття рішень про будівництво та реконструкцію в охоронних зонах.

Непокоїть аварійний стан інженерної мережі Софійського музею. Підготовку документації щодо цілковитої реконструкції буде здійснено до кінця січня 2007 року. У квітні 2007-го планується узгодити подальші дії та провести ретельну експертизу. Але залишається нерозв'язаною проблема звільнення території архітектурного ансамблю Софійського собору від міської транзитної газової мережі низького тиску, спорудженої ще 1949 року.

Опікунська рада звернулася до Київської державної адміністрації з пропозицією розглянути можливість долучитися до реконструкції інженерних мереж.

В УСПП сподіваються, що проблеми навколо Софії будуть розв'язані, і культурне надбання та національна гордість нашої держави буде збережено.

■
■
У 2005 році Український союз промисловців і підприємців залучився до співпраці з Національним культурно-історичним заповідником „Софія Київська”. Підписання угоди „Про співробітництво між Українським союзом промисловців і підприємців та Національним заповідником „Софія Київська” покляло початок спільній та результативній роботі обох організацій.